

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.9.3.
COM(2025) 598 final

2025/0265 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

**a 2028–2034 közötti időszakra szóló Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési
Eszköz létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendelet
hatályon kívül helyezéséről**

{SWD(2025) 254 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez az indokolás a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköznek a 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatot kíséri ¹. A javaslat a következő többéves pénzügyi keret összefüggésében készült, amelyet „A következő többéves pénzügyi kerethez vezető út” című közlemény² vázol fel. Ez az eszköz a tervek szerint 2028-ban, a következő többéves pénzügyi keret kezdetével lép hatályba³.

A javaslat mögött meghúzódó indokok

Az Európai Atomenergia-közösség kötelezettségvállalásainak észszerűsítése és az új javaslat elfogadásával járó adminisztratív terhek csökkentése érdekében ez a rendelet a következő meglévő külső és belső eszközöket egyesíti:

1. a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz (INSC) létrehozásáról szóló tanácsi rendelet⁴, amely az EU és a partnerországok közötti nukleáris és sugárbiztonsági együttműködésre irányul;
2. a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló pénzügyi programok^{5,6}, amelyek a bulgáriai és szlovákiai⁷, valamint a JRC Geelben, Isprában, Karlsruheban és Pettenben található telephelyein végzett leszerelési tevékenységekre irányulnak⁶.

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközzel kapcsolatos javaslatot két fő tényező indokolja: 1. a Bizottság azon határozott szándéka, hogy a jelenlegi Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz működése a következő többéves pénzügyi keret során is folytatódjon, 2. a JRC folyamatban lévő leszerelési munkálatainak folytatására vonatkozó jogi kötelezettségek. Ezzel összhangban az új eszköz tervezett tevékenységei a jelenlegi Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz keretében és a JRC nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programjában foglaltakat folytatják. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret végrehajtása során levont tanulságok hasznosítása, a nukleáris technológia közelmúltbeli fejleményeinek követése, valamint a jövőbeli kontextusban és az uniós prioritásokban bekövetkező lehetséges változások jobb figyelembevétele érdekében néhány kisebb változtatásra is sor került.

¹ Javaslat – A Tanács (Euratom) rendelete a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz 2028-tól X-ig tartó időszakra történő létrehozásáról, 2025.5.16.

² A következő többéves pénzügyi kerethez vezető út, Strasbourg, 2025.2.11., COM(2025) 46 final.

³ COM(2025) 570 közlemény: A jövő prioritásaihoz igazodó dinamikus uniós költségvetés – A 2028-2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret: [26ff3426-b1db-44d5-ad9c-a646febb3222_en](#).

⁴ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról.

⁵ A Tanács (Euratom) 2021/100 rendelete (2021. január 25.) a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló célzott pénzügyi program létrehozásáról.

⁶ A Tanács (EU) 2021/101 rendelete (2021. január 25.) a litvániai Ignalina atomerőmű nukleáris leszerelését segítő támogatási program létrehozásáról.

⁷ E leszerelési programok esetében nincsenek új kötelezettségvállalási előirányzatok, csak kifizetési előirányzatok.

A külső és belső alkotóelemek elkülönítése megmarad, ahol ez az erőforrások egyértelmű elosztásához és a különböző igények figyelembevételéhez szükséges. Az eszköz külső alkotóeleme ki fogja egészíteni a „Globális Európa” eszközt, belső alkotóeleme pedig a JRC jelenlegi nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának célkitűzéseit fogja követni.

Problémák, amelyeket a javaslat várhatóan kezelni fog

Az Európai Unió mindig is prioritásként kezelte a magas szintű nukleáris biztonságot, valamint a lakosság és a foglalkozási sugárzásnak kitett személyzet megfelelő sugárvédelmének biztosítását. Mivel a nagyszabású nukleáris balesetek határokon átnyúló hatásokkal járhatnak, és a radioaktív szennyeződés több országra is szétterjedhet, az Euratom következetesen folytatta a nukleáris biztonsággal kapcsolatos együttműködést a partnerországokkal, különösen az Európához földrajzilag közel elhelyezkedő országokkal, de azok körén túl is.

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz hozzájárul a partnerországok nukleáris és sugárbiztonságának fokozásához az uniós polgárok nukleáris biztonságának garantálása és a környezet védelme érdekében. Ez a Közösség közvetlen érdeke, mivel a nem uniós országokban bekövetkező nukleáris vagy sugárterheléssel járó balesetek potenciális veszélyének csökkentése az EU-ban is növeli a nukleáris biztonságot és védettséget, valamint növeli az atomenergia békés célú felhasználásának globális biztosítékát.

Az Euratom-Szerződés létrehozta a Közös Nukleáris Kutatóközpontot (ma Közös Kutatóközpont, JRC), mint a nukleáris kutatási programok végrehajtásáért és a Bizottság által kijelölt egyéb feladatokért felelős kutatóintézetet. A JRC jelenleg négy tagállamban rendelkezik nukleáris kutatási létesítményekkel, nevezetesen Geelben (Belgium), Karlsruheban (Németország), Isprában (Olaszország) és Pettenben (Hollandia). E létesítmények egy részét véglegesen leállították, míg mások jelenleg is üzemelnek. A JRC felel azért, hogy az ezekben a létesítményekben keletkezett kiégett fűtőelemek és radioaktív hulladékok kezelése biztonságosan, a vonatkozó európai irányelvvel⁸ és a létesítményeknek otthont adó országok vonatkozó rendeleteivel összhangban történjen.

Az Európai Bizottság felel a használaton kívüli nukleáris létesítmények leszereléséért, amelyet az adott létesítménynek otthont adó tagállam nukleáris biztonsági hatóságaihoz benyújtott leszerelési tervekkel összhangban kell végrehajtani. Ez a munka folyamatban van, és az eszköz belső alkotóelemének célja a tevékenységek folytatása és előmozdítása, valamint a leszerelés és a radioaktív hulladékok kezelése során szerzett értékes ismeretek terjesztése valamennyi uniós tagállamban, mind a JRC telephelyein, mind pedig az atomerőmű leszerelését segítő támogatási programok (NDAP)⁹ keretében.

Így az új eszköz kettős követelmények teljesítésére irányul az Európai Atomenergia-közösség jogalapja alapján.

Fő célkitűzések

Külső alkotóelem: a magas szintű nukleáris biztonság, a sugárvédelem, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének, valamint a hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásának előmozdítása a partnerországokban. Ez a cél az EU-val kapcsolatos szakértelemnek és bevált gyakorlatoknak a partnerországok kulcsfontosságú

⁸ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról. (HL L 199., 2011.8.2., 48. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁹ HL L 236., 2003.9.23., 944. o.; HL L 157., 2005.6.21., 29. o. HL L 157., 2005.6.21., 11. o. HL L 236., 2003.9.23., 33. o.

érdekelte felei részére történő átadásával valósul meg, többek között a nukleáris szabályozó hatóságokkal és azok technikai támogató szervezeteivel való partnerségek kiépítése révén.

Belső alkotóelem: a Bizottság nukleáris létesítményeinek leszerelése a JRC érintett telephelyein, a vonatkozó leszerelési tervekben meghatározott szükségletekkel összhangban, valamint az e telephelyeken keletkezett kiégett fűtőelemek, nukleáris anyagok és radioaktív hulladékok biztonságos kezelése.

Intézményi háttér

A nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködés támogatására irányuló európai tevékenység 1991 és 2006 között, a csernobili balesetet követően kezdődött a Független Államok Közösségének nyújtott technikai segítségnyújtással. Több mint három évtized alatt a nukleáris biztonság teljes területére kiterjedő jelentős szakértelem és tapasztalat halmozódott fel a különböző EK-intézményeknél és az Európai Atomenergia-közösség szakértői szervezeteinél.

Ami az eszköz belső alkotóelemét illeti, az Európai Bizottság 1999-ben leszerelési programot hozott létre a korábbi és a folyamatban lévő nukleáris kutatási tevékenységek megmaradt feladatainak kezelésére. Azóta egy erre szóló programmal rendelkező külön igazgatóság koordinálja a leszerelési tevékenységeket a JRC valamennyi telephelyén. Ez a javaslat a következő többéves pénzügyi keret időszakában a vonatkozó intézményi ismeretek megfelelő és hatékony felhasználását irányozza elő. A JRC a jelenlegi többéves pénzügyi keretben tudásmenedzsment-programot kezdeményezett az EU által finanszírozott, folyamatban lévő leszerelési tevékenységek során szerzett tapasztalatok és know-how megosztására a JRC telephelyein, Litvániában, Szlovákiában és Bulgáriában.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Vonatkozó meglévő szakpolitikai rendelkezések

A külső alkotóelem olyan támogató keretet biztosít, amely a nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatban lehetővé teszi a külső tevékenységre vonatkozó szakpolitikák és a nemzetközi kötelezettségek végrehajtását a partnerországokkal együttműködésben. Ebben az értelemben ez az (Euratom) 2021/948 rendelet szerinti Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz kiigazított folytatása. A külső alkotóelem ezért kiegészíti a „Globális Európa” Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt, és továbbra is a következő célkitűzések megvalósítására törekszik:

- a magas szintű nukleáris biztonság és sugárvédelem előmozdítása,
- a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének előmozdítása,
- a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok előmozdítása.

A külső alkotóelemre vonatkozó javaslat a jelenlegi Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködéshez képest a következő javításokat tartalmazza:

- az innovatív technológiák (például a kis méretű moduláris reaktorok) biztonságos használatának támogatása a nukleáris technológia alkalmazásainak lehetséges és előre jelzett fejlesztéseit követően,
- gyors és megfelelő reagálás biztosítása kivételes esetekben (beleértve a háborús helyzeteket is),
- a támogatás körének kiterjesztése az atomerőművek üzemeltetőire,
- a veszélyhelyzeti felkészültségi és reagálási képességek fejlesztéséhez nyújtott támogatás növelése,

- a környezet szennyeződésmentesítését célzó tevékenységek támogatásának növelése a környezet védelmére irányuló globális erőfeszítésekben való nagyobb részvétel érdekében,
- átfogóbb végrehajtási megközelítés lehetővé tétele, többek között a támogatási eljárások és az együttműködés kedvezményezettjeinek kiválasztása terén.

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz belső alkotóelemének célja a JRC folyamatban lévő leszerelési tevékenységeinek folytatása és előmozdítása. Ebben az értelemben a JRC jelenlegi, az (Euratom) 2021/100 rendelet szerinti nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programja közvetlen folytatásának is tekinthető. Ezért a jelenlegi nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programhoz hasonló célokat fog követni, beleértve a leszereléssel kapcsolatban szerzett know-how terjesztését az uniós tagállamok körében.

- A javaslat egy új szempontot is tartalmaz a belső alkotóelemre vonatkozóan: az érintett tagállamokkal a nukleáris felelősségnek a JRC-ről a létesítménynek otthont adó tagállamra történő esetleges átruházásáról folytatandó tárgyalások konkrét ütemtervét.

A javaslat időzítése

A kapcsolódó tevékenységek zökkenőmentes folytatásának biztosítása érdekében külső alkotóelem 2028-ban váltja fel a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközt.

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz belső alkotóeleme a JRC nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programját váltja fel, ezáltal biztosítja a JRC leszerelési tevékenységeinek zökkenőmentes folytatását.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

E rendelet végrehajtása során biztosított lesz az összhang az Unió egyéb területeken folytatott külső tevékenységével és más releváns uniós szakpolitikákkal. Amint azt az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje¹⁰ is tükrözi és az európai zöld megállapodás¹¹ is megerősítette, ez magában foglalja valamennyi szakpolitika fenntartható fejlődésre gyakorolt hatásának figyelembevételét minden szinten – nemzeti szinten, az EU-n belül, más országokban és globális szinten egyaránt.

A beavatkozások hatásának maximalizálása érdekében cél a szinergiák kialakítása más uniós programok alá tartozó tevékenységekkel. Az e javaslat külső alkotóeleme keretében finanszírozott tevékenységeknek összhangban kell lenniük a Globális Európa¹², a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat¹³, valamint a közös kül- és biztonságpolitika keretében végrehajtott tevékenységekkel, és ki kell egészíteniük azokat.

A belső alkotóelem célja, hogy uniós és nemzetközi szinten potenciális szinergiákra törekedjen a tudásmenedzsment, valamint a JRC nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának és az atomerőművek leszerelését segítő támogatási programjának Litvániában, Szlovákiában és Bulgáriában (NDAP) történő végrehajtása során szerzett értékes információk terjesztése terén. Ez magában foglalja az uniós nukleáris

¹⁰ <https://sdgs.un.org/2030agenda>.

¹¹ Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final, Európai Bizottság, Brüsszel, 2019.12.11.

¹² Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/551 rendelete a Globális Európa létrehozásáról, 2025.7.16. [Globális Európa – Európai Bizottság](#).

¹³ Javaslat – A Tanács (EU) határozata Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról, DG XXX, 2025.xx.xx. (a javaslat elkészültekor töltendő ki).

biztonsági hatóságoknak, leszerelést végző üzemeltetőknek és radioaktív hulladék-kezelő szervezeteknek történő aktív tudástranszfert, valamint a nemzetközi szervezetekkel (pl. a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel és az OECD Nukleáris Energia Ügynökségével) való együttműködést.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja az Európai Atomenergia-közösséget (a továbbiakban: a Közösség) létrehozó szerződés¹⁴ 203. cikke.

Az Euratom-Szerződés 203. cikke¹⁵ képezi a mind a belső, mind a külső alkotóelem esetében a korábbi jogi aktusokra vonatkozó eljárás alapját. Felhatalmazza a Tanácsot, hogy a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően meghozza a megfelelő intézkedéseket az Európai Atomenergia-közösség célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az EU nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a nem uniós országokkal folytatott nukleáris biztonsági együttműködés terén. Számos uniós tagállam nemcsak a nemzetközi szervezetek (pl. a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség, az ENSZ vagy az OECD NEA) égisze alatt kötött vonatkozó többoldali szerződések aláírója, hanem kétoldali megállapodásokat is kötött más országokkal az atomenergia békés célú felhasználásáról. Ezek a megállapodások magukban foglalhatnak közös kutatási és fejlesztési tevékenységeket vagy szakmai segítségnyújtást a nukleáris technológia kiválasztott területein. A nemzeti nukleáris biztonsági szabályozó hatóságok gyakran kétoldali együttműködési megállapodásokat kötnek a partnerországok szabályozóival a szabályozási információcsere előmozdítása és a tapasztalatok megosztása érdekében. Az Atomerőmű-üzemeltetők Világszövetsége mellett az atomerőművek üzemeltetői általában nemzetközi „felhasználói” klubokon keresztül működnek együtt, amelyek az üzemeltetési tapasztalatok és a bevált gyakorlatok megosztása érdekében egy bizonyos típusú atomerőmű üzemeltetőit tömörítik.

- Az uniós tagállamok rendelkezésére álló többoldali és kétoldali együttműködési lehetőségek gazdag palettája ellenére az EU és az Európai Atomenergia-közösség égisze alatt a partnerországokkal folytatott nukleáris biztonsági együttműködés jelentős előnyökkel jár, és hozzáadott értéket teremthet. Az Euratom szupranacionális közösségként betöltött státusza politikai befolyással bír, hozzáférést biztosít a globális kihívások kezelését célzó többoldali szerződésekhez, és ebből következően érdekérvényesítő képességgel rendelkezik.
- A globális jelenlét az uniós küldöttségeken keresztül valósul meg, amelyek hálózatot biztosítanak számára ahhoz, hogy első kézből és megbízhatóan tájékozódhasson a világ országait érintő fejleményekről.
- A Közösség kiegészíti a tagállami tevékenységeket a potenciálisan veszélyes helyzetek kezelése vagy a különösen költséges beavatkozások kezelése terén.

¹⁴ Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (2016/C 203/01), az Európai Unió Hivatalos Lapja, 2016.6.17., C 203., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/euratom_2016/oj.

¹⁵ *Ha a Közösség fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Közösség valamely célkitűzése megvalósuljon, és e szerződés nem biztosítja a szükséges hatáskört, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag meghozza a megfelelő rendelkezéseket.*

- A Közösség nagyobb léptékű beavatkozásokat hajthat végre összehangolt erőfeszítések révén és az egyes tagállamok vagy más egyedi donorok lehetséges hozzájárulásain túl. Az olyan nagyszabású, ambiciózus projektek esetében, mint a közép-ázsiai bezárt uránbányák területének szennyeződésmentesítése vagy az 1986-os csernobili baleset hatásainak további kezelését célzó intézkedések, a közös uniós fellépés hatékonyabbá teszi az alapok összehangolását.
- A Közösség kihasználhatja valamennyi tagállama jelentős közös szakértelmét és hírnevét.
- A Közösség a JRC nukleáris létesítményeinek végleges leállítással lehetővé teszi az EU jogi kötelezettségeinek hatékony teljesítését.

A belső alkotóelem tekintetében a kétoldalú megállapodások továbbra is különleges szerepet játszhatnak. Az Európai Bizottság a létesítményeknek otthont adó minden érintett tagállammal (azaz Belgiummal, Németországgal, Olaszországgal és Hollandiával) kétoldalú tárgyalásokat fog folytatni annak megállapítása érdekében, hogy a tagállam kész-e önkéntesen átvenni a JRC érintett nukleáris létesítményét, és folytatni a leszerelési program tervek szerinti végrehajtását. Ha egy létesítménynek otthont adó tagállam hajlandó lenne ilyen megállapodást kötni, az Európai Bizottság továbbra is teljes mértékben finanszírozná a vonatkozó leszerelési programot.

• **Arányosság**

Az arányosság elvének való megfelelés

Az arányosság elve értelmében az Unió intézkedései nem léphetik túl a szóban forgó kérdés kezeléséhez vagy a Szerződésekben meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket. E tekintetben a különböző értékelések eredményei és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az INSC és a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program a jelenlegi és az előző többéves pénzügyi keret időszakában hatékony eszköznek bizonyult a partnerországok és az Európai Bizottság szükségleteinek, valamint a nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködés és leszerelés területén kitűzött uniós célkitűzéseknek a kielégítésében.

Az arányosság elvével összhangban a javasolt rendelet nem lépi túl a célkitűzései eléréséhez szükséges mértéket, ami a tevékenységek rangsorolásában és az elkülönített költségvetésben tükröződik.

- A jogi aktus típusának megválasztása

Az Euratom-Szerződés célkitűzései körébe tartozik a magas szintű nukleáris biztonság elérése az Unióban. E célkitűzés teljesüléséhez Unión kívüli fellépésre is szükség van. Mivel az Euratom-Szerződés nem rendelkezik megfelelő hatáskörrel, a 203. cikk alapján megfelelő intézkedéseket kell hozni. A javaslat rendelet formáját ölti, ezáltal biztosítva egységes alkalmazását, teljes egészében kötelező jellegét és közvetlen alkalmazandóságát.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok visszamenőleges értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz külső alkotóeleme által lefedett korábbi és jelenlegi eszközök értékelései a következőket foglalták magukban:

- külső félidős felülvizsgálat, amely kilenc uniós külső finanszírozási eszközt értékelt a 2014 és 2017 közepe közötti időszakban¹⁶,
- a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó független utólagos értékelése¹⁷,
- a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközhöz tartozó, a 2021–2027 közötti időszakot érintő javaslat előzetes hatásvizsgálata¹⁸,
- a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó félidős felülvizsgálata¹⁹.

A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó külső pénzügyi eszközök félidős felülvizsgálatáról szóló legutóbbi jelentést 2024 márciusában tették közzé. A jelentés két különböző eljárás eredményeit foglalja össze. Ezek: 1. a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret szerinti külső finanszírozási eszközök végső értékelése; valamint 2. a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kereten belüli külső finanszírozási eszközök félidős felülvizsgálata. Az alábbi leírások a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatának és a korábbi, 2017-ben elvégzett félidős felülvizsgálatnak az eredményeire összpontosítanak.

A fenti jelentések mindegyike arra a következtetésre jutott, hogy a külső finanszírozási eszközök megfelelnek a célnak, és a célkitűzések megvalósítása terv szerint halad. Az eszközök a szakpolitikák végrehajtására vonatkozóan meghatározták a hatályt, a célkitűzéseket és az eljárásokat. A jelentésekből kiderül továbbá, hogy a külső finanszírozási eszközök támogató jellegéből adódóan az EU külső tevékenységének legtöbb igénye és célja teljesülhet.

- A folyamatban lévő Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközhöz tartozó rendelet²⁰ kis mértékben kiigazította az eszköz hatályát és célkitűzéseit az átláthatóság és a partnerországokkal való együttműködés hangsúlyozása érdekében.
- A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközhöz tartozó, az előző és a jelenlegi többéves pénzügyi keret időszakaihoz tartozó rendeletek között erős folytonosság áll fenn. A 2021–2027 közötti időszakra bevezetett néhány új szempont (pl. nagyobb

¹⁶ A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz külső értékelése (2014–2017 közepe), GDSI Konzorcium, 2017. június.

¹⁷ A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz értékelése (2014–2020), A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz szakértői eszköze, 2020/419-010. sz. szerződés, LDK Consultants Global EEIG, 2021. december.

¹⁸ A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz tevékenységeit az Euratom-Szerződés alapján kiegészítő Európai Nukleáris Biztonsági Eszköz létrehozásáról szóló (EU) rendeletre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat, SWD(2018) 337 final, Brüsszel, 2018.6.14.

¹⁹ Az Európai Unió külső finanszírozási eszközeinek értékelése (2014–2020 és 2021–2027), I. kötet: Összefoglaló jelentés és II. kötet: Mellékletek, Particip GmbH Consortium, 2024. március.

nukleáris átláthatóságra való törekvés a partnerországokban) ellenére az eszköz alapvető logikája és működési módjai gyakorlatilag változatlanok.

- Tekintettel fő célkitűzéseire (pl. a nukleáris biztonsági kultúra előmozdítása a partnerországokban stb.), a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz teljes mértékben igazodik az uniós politikai elvekhez és prioritásokhoz.
- Megállapításra került, hogy a partnerországokkal közös célkitűzések meghatározására való képesség terén az eszköznek hiányosságai vannak.
- Megfigyelhető az a tendencia, hogy kevesebb, de nagyobb léptékű fellépést és projektet terveznek és hajtanak végre. Ez a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz esetében is kimutatható, mivel a szerződések száma 2014 óta folyamatosan csökken.
- A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz eredménykerete – az eredmény- és hatásorientált keret bevezetésére irányuló ismételt erőfeszítések ellenére – továbbra is elsődlegesen eredményorientált.
- A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz a gyors költségvetési előirányzatoknak és az agilis koordinációnak köszönhetően ismételten bizonyította nagy fokú rugalmasságát a Belarusszal, Iránnal és különösen Ukrajnával folytatott együttműködés gyors kezdeményezése, kiigazítása, megerősítése vagy felfüggesztése révén.

A jelentés megállapítja, hogy a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközt jobban össze lehetne hangolni az Előcsatlakozási Támogatási Eszközzel és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (Globális Európa, NDICI-GE), ami megfordítva is igaz.

Az értékelés megállapításai és a javasolt új program

Az értékelés megállapításai

A javasolt Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz

Globális hatókörű globális eszközként a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz vezető szereplőnek tekinti az EU-t a nukleáris biztonság és a biztosítéki együttműködés terén, kétoldali partnerségeken keresztül és a nemzetközi architektúra részeként egyaránt.

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz lehetővé teszi az EU számára, hogy szakpolitikai szintű párbeszédet folytasson a partnerországokkal, különösen az EU szomszédos régiójában, ahol a nukleáris biztonsággal kapcsolatos kérdések jelentős következményekkel járhatnak az uniós tagállamokra és az európai polgárok biztonságára nézve.

Felhatalmazó eszköz: Aa Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz tanulságai alapján a Bizottság javításokat javasol, amelyek nagyobb rugalmasságot nyújtanak, és lehetővé teszik az EU számára, hogy jövőbeli, előre nem látható körülmények esetén beavatkozzon.

Ezeket a változásokat a félidős felülvizsgálat során kapott visszajelzések, az atomenergia békés célú felhasználása terén a közelmúltban bekövetkezett technológiai fejlemények, az elmúlt években bekövetkezett geopolitikai változások, valamint az eszköz irányításának és végrehajtásának javítására irányuló erőfeszítések indokolták.

<i>Az eszközök észszerűsítésével egyszerűsödött a külső finanszírozási eszközök struktúrája, emellett – egységes többéves indikatív programsablonok stb. használatával – egységesebbé váltak a programozási folyamatok.</i> <i>A korábbi és a jelenleg folyamatban lévő külső finanszírozási eszközök közötti átmenet nem volt zökkenőmentes, mivel a 2021. évi időkényszer és a kapacitásbeli korlátok miatt az EU a programozás és a végrehajtás terén elért eredményeket előnyben részesítette a belső intézményi változások bevezetésével szemben. A külső körülmények (pl. a Covid19 utolsó szakasza) tovább súlyosbították a nagy fokú személyzeti fluktuáció és a forráshiány miatt már amúgy is feszült helyzetet.</i>	<u><i>A külső finanszírozási eszközök további észszerűsítése:</i></u> A 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben több független külső finanszírozási eszköz működött a Globális Európa fejezete alatt. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret kidolgozásakor a Bizottság egyszerűsítette a külső finanszírozási eszközöket, hogy jobban figyelembe vegye a megváltozott geopolitikai realitásokat és hatékonyabban irányítsa a kapcsolódó programokat. Ezen egyszerűsítés eredményeként 11 korábban különálló eszköz került a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI - Globális Európa) alá. A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz mint az Euratom jogalapjára épülő különleges célú eszköz elkülönült az NDICI - Globális Európától. A következő, 2028–2034-es többéves pénzügyi keretben javasolt a külső finanszírozási eszközök további észszerűsítése, mivel a Globális Európa az NDICI – Globális Európa, az IPA III előcsatlakozási támogatási eszköz, az Ukrajna-eszköz, a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz, valamint a Moldovai Reform- és Növekedéstámogató Eszköz alapján fog működni.
<i>Az értékelés megerősítette, hogy a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz külön eszközként való megtartása – rendkívül speciális, technikai jellege és eltérő jogalapja miatt – megfelelő döntés.</i> <i>Nagyobb összhangra van szükség egy adott eszköz egyes részei között, a különböző eszközök között, valamint a donorokkal.</i>	<u><i>A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz és a JRC leszerelési programjának összevonása:</i></u> A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz összeolvad a JRC leszerelési programjával. A javasolt Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz két rendeletet egyetlen eszközben egyesít. A Globális Európát kiegészítő külső alkotóelem a jelenlegi Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközhöz hasonló célkitűzéseket fog követni. Egy belső alkotóelem a JRC nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának célkitűzéseit fogja követni.

A JRC leszerelési programjának közelmúltbeli értékelései

A JRC belső ellenőrzési szolgálata 2024-ben ellenőrizte a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programot, és hat ajánlást tett a végrehajtása javítására. A JRC

cselekvési tervet nyújtott be, amely elfogadásra és végrehajtásra került, és amelynek célja az összes probléma kezelése:

- a JRC felügyeleti intézkedései (fontos),
- a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program feladatainak JRC általi belső megszervezése (nagyon fontos),
- a JRC telephelyeire vonatkozó leszerelési tervek (nagyon fontos),
- a JRC nukleáris telephelyeinek leszerelésére vonatkozó költségbecslések (nagyon fontos),
- a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program költségvetési rugalmassága (nagyon fontos),
- humánerőforrás-tervezés és -elosztás (fontos).

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Nyilvános konzultáció

A vonatkozó szabályokkal összhangban a Bizottság nyilvános konzultációt folytatott a külső tevékenységeknek a következő többéves pénzügyi keretben történő uniós finanszírozásáról²⁰. A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközzel folytatott konzultáció eredményei a következők voltak:

A válaszadók mintegy 50 %-a pozitívan értékelte a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz célkitűzéseit, és nagyrészt vagy bizonyos mértékben egyetértett a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz célkitűzéseivel²¹. A válaszadóknak csupán 13 %-a ellenezte teljes mértékben a célkitűzéseit, és 27 %-uknak nem volt határozott (akár pozitív, akár negatív) véleménye.

A fenti eredmények azt mutatják, hogy a válaszadók többsége támogatja, hogy a partnerországok a nukleáris és sugárbiztonság, valamint a biztosítékok terén uniós támogatásban részesüljenek.

Konzultáció más érdekelt felekkel

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk eredményei az igazoló dokumentumokból levont következtetéseket egészítették ki. A külső finanszírozási eszközöket értékelő, a 2021–2024 közötti időszakra vonatkozó felidős felülvizsgálati jelentés alapjául szolgáló értékelési dokumentumok kidolgozásakor a következő típusú konzultációkra került sor az érdekelt felekkel:

- Személyes és távoli, félig strukturált interjúk mintegy 350 kulcsfontosságú érdekelt féllel, köztük az Európai Bizottság munkatársaival (a Főtitkárság és a főigazgatóságok, például A Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága, Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága, a Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat stb. dolgozóival), valamint az Európai Külügyi Szolgálat és az uniós küldöttségek munkatársaival.

²⁰ Nyilvános konzultáció, Az EU következő hosszú távú költségvetése (MFF) – a külső tevékenységek uniós finanszírozása, 2025, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14522-EUs-next-long-term-budget-MFF-EU-funding-for-external-action_en.

²¹ E célkitűzések a következők voltak: a nukleáris biztonság, a sugárvédelem, a radioaktív hulladék-kezelés és a nukleáris biztosítékok megerősítésének támogatása az EU szomszédos régiójában és azon túl található kedvezményezett országokkal.

- Külső érdekelt felekkel, például az ENSZ-ügynökségek, az uniós tagállamok és a partnerországok kormányainak képviselőivel is interjúkra került sor.
- A Bizottság célzott konzultációkat szervezett többek között az uniós tagállamok szakértőiből, valamint az érintett ENSZ-ügynökségek és nemzetközi pénzügyi intézmények képviselőiből álló érdekképviselési csoportokkal.
- A fenti konzultációkat három e-felmérés egészítette ki, amelyek főként az uniós küldöttségek önkéntes kiegészítő hozzájárulásait biztosították.

A megkérdezett érdekelt felek által megfogalmazott főbb üzeneteket a félidős felülvizsgálati jelentés II. kötetének III. melléklete foglalja össze. A részleteket itt nem ismételjük meg, és a rövideg kedvéért csak a legfontosabb pontokat idézzük.

Az érdekelt felek egyetértettek abban, hogy a külső finanszírozási eszközöknek rugalmasabban kell reagálniuk a válságokra és a geopolitikai helyzet hirtelen változásaira. Hangsúlyozták továbbá, hogy nagyobb összhangot kell biztosítani az EU belső és külső politikái, valamint maguk a külső finanszírozási eszközök között. Általánosan elismerték, hogy a külső finanszírozási eszközök jelentős mértékben hozzájárulnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend fenntartható fejlődési céljaihoz, és rámutattak arra, hogy a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos tevékenységek szervezése általában növeli a belső és külső politikák közötti összhangot.

Általánosságban üdvözlötték az új átfogó eszköz (NDICI – Globális Európa) bevezetését a jelenlegi többéves pénzügyi keretben, és ösztönözték a külső finanszírozási eszközök általános architektúrájának további egyszerűsítését. Kedvezően fogadták a földrajzi programok tematikus dimenzióinak kezelését is, és általánosan az egyetértés abban, hogy a földrajzi és tematikus programok kombinációja általában pozitív eredményeket hoz.

Biztosítani kell a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközeire vonatkozó javaslat és a Globális Európa közötti összhangot és kiegészítő jelleget, elsősorban az atomenergia békés célú felhasználásával kapcsolatos nemzetközi együttműködési tevékenységeknek a Globális Európa tágabb célkitűzéseit kiegészítő területeken történő végrehajtása révén, az egészségügyre, a mezőgazdaságra és az iparra vonatkozó fejlesztési és nemzetközi együttműködési szakpolitikával összhangban.

- **A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközeire vonatkozó szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A fent említett három értékelő jelentést a kiválasztott, külső szakértőkből álló konzorciumok által 2017 és 2024 között végzett független értékelések részeként készítették el. Az igazoló dokumentumok mellett az értékelések kiterjedt személyes és távkonzultációkra is támaszkodtak, amelyekben az Európai Bizottság személyzetének jelentős hányada is részt vett. Bár az értékelő jelentésekben szereplő információk jelentős része közvetlenül a Bizottság alkalmazottaitól származik, a jelentések független külső szakértők következtetéseit tükrözik, és semmiképpen sem tekinthetők bizottsági önértékelési jelentéseknek.

A fent említett értékelő jelentések mindegyike nyilvánosan hozzáférhető.

Ami az érintett nemzetközi szakmai szervezeteknek az EU és a partnerországok közötti nukleáris biztonsági együttműködéssel kapcsolatos véleményét illeti, a nukleáris biztonság felülvizsgálatáról szóló, 2017. évi 7. NAÜ-ülés hivatalosan elismerte a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz kiemelkedő hozzáadott értékét, kijelentve, hogy „a nem uniós

országok támogatására irányuló nukleáris biztonsági együttműködési program végrehajtása bevált gyakorlatnak minősül”²².

Az elmúlt három évtizedben az Európai Atomenergia-közösség szisztematikusan alkalmazta a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközt mint a partnerországokban a magas szintű nukleáris biztonság, sugárvédelem és hatékony biztosítékok elérésének és fenntartásának hatékony eszközét. A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköznek a közösségi szabályozások és legjobb gyakorlatok átadásában betöltött szerepét az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) is elismerte a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközzel szülő állásfoglalásában²³. Az ENSREG munkacsoportot is létrehozott, amelynek feladata volt, hogy észrevételeket tegyen a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz többéves indikatív programjaival kapcsolatban, felülvizsgálja az eszköz félidős jelentéseit, és javaslatokat tegyen a partnerországokat segítő potenciális projektek szükségességére és megvalósíthatóságára vonatkozóan.

Külső szakértők igénybevétele a JRC leszerelési programjához

2024-ben félidős értékelés készült a JRC nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programjáról. Ennek megállapításai és ajánlásai²⁴ a következők:

Megállapítások

- A JRC telephelyein jelentős előrelépés történt az érdekelt felek irányítása terén.
- Előrelépés történt a történelmi hulladékok biztonságos visszanyerése, kezelése és tárolása terén a JRC Isprában és Pettenben található telephelyein.
- Számos költség időfüggő jellege miatt a projektek késedelme költségnövekedést jelent, noha a „megtermeltérték-menedzsment” nyomonkövetési mutatói szerint a program összességében pénzügyileg hatékony.
- Az irányítási keret megfelel a célnak, és igazodik a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program célkitűzéseivel.
- A nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program végrehajtása összhangban van az uniós vívmányokkal, valamint az uniós és nemzeti jogszabályokkal és szakpolitikákkal.
- A tudástermékeket az atomerőművek valamennyi helyszínén a célokkal összhangban állították elő.
- A tudásmenedzsment ösztönözte az atomerőmű leszerelését segítő három támogatási program közötti együttműködést és információmegosztást.

Ajánlások

- Az engedélyezési igények előrejelzése és előkészítése a szabályozó korai bevonása révén, a program megvalósítására gyakorolt hatásuk korlátozása érdekében.

²² Az előadó 2017. március 29-i jelentése az Euratom számára a nukleáris biztonságról szóló egyezmény 7. felülvizsgálati ülésén.

²³ ENSREG – Állásfoglalás a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközzel (2014-26)_133, <https://www.ensreg.eu/international-cooperation>.

²⁴ A nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló programok időközi értékelése, az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága, Felülvizsgált zárójelentés és mellékletek, 2025. április.

- A közbeszerzési szervezési kapacitások javítása.
- Nyomonkövetési mutatók kidolgozása és végrehajtása a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program és az NDAP keretében kidolgozott tudástermékek használata hatásának mérésére.

- **Előzetes értékelés**

A 9. minőségi jogalkotási eszköz kimondja, hogy „azok a programok, amelyek általános tartalmuk és szerkezetük tekintetében folyamatosságot biztosítanak, és kis költségvetésűek”, csak előzetes értékelést igényelnek. Ennek eredményeként a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközre vonatkozó javaslatot kísérő átfogó előzetes értékelő jelentés²⁵ készült, amely elemzi a különböző szakpolitikai lehetőségek hatásait.

Az elemzés kimutatta, hogy csak egy alternatíva²⁶ felel meg az összes vonatkozó követelménynek. A korábbi és a folyamatban lévő nukleáris biztonsági együttműködési alkotóelemek hatásai, valamint a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz partnerországokban várható hatása a következőképpen foglalható össze:

- a nemzeti nukleáris hatóság szabályozási kapacitásainak és képességeinek megerősítése,
- a nukleáris hatóságot segítő, hozzáértő technikai támogató szervezet létrehozása vagy továbbfejlesztése,
- a legkorszerűbb baleseti diagnosztikai, előre jelző és döntéstámogató eszközökkel felszerelt nemzeti nukleárisbaleset-reagálási központ létrehozása,
- korai előrejelző képességekkel rendelkező nemzeti sugármegfigyelési rendszer létrehozása vagy továbbfejlesztése,
- átfogó képzés és tanácsadás biztosítása a hatóságok és a technikai támogató szervezetek szakértői számára,
- részvétel az uniós stressztesztokban és az ENSREG következő szakértői értékelésében,
- radioaktív anyagokkal szennyezett, már nem használt területek szennyeződésmentesítése.

A JRC leszerelési tevékenységei tekintetében a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program végrehajtása hatékonyan javította a JRC érintett telephelyein a nukleáris és sugárbiztonságot, ami az uniós polgárok és a környezet javát szolgálta.

A nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program folytatásával várhatóan:

- az EK jogi kötelezettségei és kötelezettségvállalásai megfelelően teljesülnek,
- a JRC érintett telephelyein a nukleáris és sugárzási veszélyek tovább csökkennek,
- a program végső végrehajtási szakaszában megvalósul az érintett létesítmények szabályozási ellenőrzés alóli teljes kivonása,

²⁵ A Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszközt a JRC leszerelési tevékenységeivel ötvöző új eszköz előzetes értékelése, SWD(2025) XXX, Brüsszel, 2025. június.

²⁶ A d) alternatíva: összevonás egy másik EK-eszközzel ugyanazon jogalap alapján.

- jelentős technológiai know-how és gyakorlati ismeretek jönnek létre, amelyeket megosztanak a leszerelésben és a hulladékgazdálkodásban részt vevő uniós érdekelt felekkel.

A nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programot végrehajtó belső alkotóelem tekintetében a JRC vizsgálja a nukleáris felelősség létesítményeknek otthont adó tagállamokra (Olaszországra és Hollandiára) való átruházásának lehetőségét. Erről még nem született döntés, de a tárgyalások lehetőségét az új alap-jogiaktus tartalmazza, a javasolt határidő az eszköz hatálybalépését követő két év.

A nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program lehetőséget biztosít a helyi gazdaság számára, hogy a leszereléssel és a hulladékgazdálkodással járó sokoldalú szakterületeken nyílt ajánlati felhívásokon való részvétel révén hozzájáruljon a program végrehajtásához. A leszerelési tevékenységek által kínált lehetőségek mind a készségfejlesztést, mind a társadalmi fejlődést segítik. Ezen túlmenően az elavult nukleáris létesítmények leszerelése és a radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatos kérdések kezelése a legkorszerűbb módszerek alkalmazásával a legjobb nemzetközi szabványok alkalmazásával hozzájárul a biztonságosabb és tisztább környezet megteremtéséhez. A program segít megvédeni az embereket és a környezetet a radioaktivitással kapcsolatos veszélyektől.

A szakpolitikai döntési lehetőségek ismertetése

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközzel kapcsolatos javaslat kidolgozása során számos szakpolitikai lehetőség vizsgálatára került sor.

A. lehetőség – az alapforgatókönyv (két külön eszköz megtartása). Ezt elutasították, mivel ellentmondott a Bizottság egyszerűsítési céljainak.

B. lehetőség – a program befejezése. Ezt elutasították, mivel jelentős kockázatot hordoz abban a tekintetben, hogy csökken az EU befolyása a globális nukleáris biztonsági együttműködésre, emellett az Euratom jogi és politikai kötelezettségeivel is ellentétes.

C. lehetőség – teljes körű integráció egy másik uniós eszközzel. Ezt elutasították az Euratom-Szerződésből eredő jogi akadályok miatt, amelyek megakadályozták a nukleáris biztonsági tevékenységek összevonását például a Globális Európával.

D. lehetőség – a két Euratom-eszköz összevonása. Ez az előnyben részesített megoldásként választott lehetőség. Valamennyi követelménynek eleget tesz: igazodik az Euratom-Szerződés jogi keretéhez, betartja az EU külső tevékenységére vonatkozó eljárásokat, valamint előmozdítja a Bizottság egyszerűsítési menetrendjét. A nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködés és a JRC leszerelési kötelezettségeinek egyetlen eszközbe történő összevonásával ez a lehetőség biztosította a megvalósíthatóságot, a következetességet és a szabályozás hatékonyságát, és optimális választássá tette a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközzel kapcsolatos javaslatot.

• **Egyszerűsítés**

A javasolt Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz formálisan egyetlen eszközben von össze két korábban különálló rendeletet. Ezt az összevonást számos stratégiai és szabályozási tényező motiválja és indokolja, például a Bizottság szabályozás-egyszerűsítési céljai és a minőségi jogalkotási program. A következő többéves pénzügyi keret egyszerűsítési elvei szerint meg kell szüntetni az egymást átfedő folyamatokat és az esetleges adminisztratív terheket olyan programok összefogásával, amelyek hasonló technikai és/vagy logisztikai támogatást igényelhetnek.

Az összevonást az azonos jogalap (Euratom) teszi lehetővé. A többéves pénzügyi keret egyszerűsítésére irányuló erőfeszítések célja az Unión belüli összetettség csökkentése a jobb átláthatóság és koordináció, valamint az érdekelt felek (ügynökségek, tagállamok, vállalkozók) számára egyszerűbb szabályozási és pénzügyi keret létrehozása érdekében. Az összevonás összhangban van az új európai innovációs menetrend „közös irányítás” elvével is, hiszen előmozdítja az ügynökségek közötti együttműködést a széttagolt megközelítésekkel szemben.

Az eredetileg különálló, de ugyanazon jogalaphoz tartozó és közös célkitűzésekkel rendelkező eszköz (a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz) és program (a nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási program) összevonása hozzájárul az Európai Bizottság által támogatott egyszerűsítéshez.

- **Alapjogok**

Az eszköz nincs hatással az alapjogokra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

2025. július 16-i közleményében²⁷ az Európai Bizottság 966 000 000 EUR elkülönítését javasolta a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz számára.

5. EGYÉB SZEMPONTOK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz megvalósulásának nyomon követése a 2027 utáni költségvetés teljesítménymérési kerete útján történik. Ez a keret előírja, hogy a végrehajtási szakaszban végrehajtási jelentést kell készíteni, és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet²⁸ 34. cikkének (3) bekezdésével összhangban visszamenőleges értékelést kell végezni. Az értékelést a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal²⁹ összhangban kell elvégezni, és annak az eszköz célkitűzései szempontjából releváns mutatókon kell alapulnia.

A közös teljesítménymérési keret alkalmazásának módszertani indoka az, hogy a programokon átívelően összesített teljesítménymutatók alkalmazása jelentősen egyszerűsítheti a többéves pénzügyi keret valamennyi jövőbeli programjára vonatkozó különböző jelentéstételi kötelezettségeket. Ez a megközelítés várhatóan lehetővé teszi az adminisztratív terhek jelentős csökkentését a mutatók számának csökkentése és az egyes beavatkozási területekhez rendelt mutatók révén.

- **Földrajzi hatály**

A javasolt Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz külső alkotóelemének földrajzi hatálya az egész világra kiterjed. Előnyt élveznek azonban a csatlakozó országokból, a tagjelölt országokból – Ukrajnát is beleértve – és a potenciális tagjelölt országokból, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokból származó személyek és szervezetek.

²⁷ A jövő prioritásaihoz igazodó dinamikus uniós költségvetés – A 2028-2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret, COM(2025) 570 final.

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (átdolgozás), Brüsszel, 2024.9.26.

²⁹ A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások, SWD(2021) 305 final, Brüsszel, 2021.11.3.

A belső alkotóelem földrajzi hatálya a JRC leszerelési tevékenységeiben részt vevő JRC-telephelyekre: a belgiumi Geelre, az olaszországi Isprára, a németországi Karlsruhéra és a hollandiai Pettenre korlátozódik.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a 2028–2034 közötti időszakra szóló Nukleáris Biztonsági Együtműködési és Leszerelési Eszköz létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 203. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére³⁰,

mivel:

- (1) E rendelet célja az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: a Közösség) által a Nukleáris Biztonsági Együtműködési és Leszerelési Eszköz (a továbbiakban: az eszköz) keretében végzett nukleáris biztonsági együttműködési és leszerelési tevékenységekre vonatkozó szabályok és eljárások megállapítása.
- (1) Annak érdekében, hogy biztosítsa és elősegítse a nukleáris biztonságnak, valamint az arra vonatkozó szabályozásnak a folyamatos javítását, a Tanács elfogadta a 2009/71/Euratom irányelvet³¹. Az említett irányelv, továbbá a nukleáris biztonságnak, a sugárvédelemnek, valamint a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelésének a Közösségben alkalmazott szigorú normái példaként állíthatók a partnerországok elé, ösztönözve őket arra, hogy hasonlóan szigorú normákat vezessenek be.
- (2) A Közösség és tagállamai szerződő felei a nukleáris biztonságról szóló, 1994. június 17-én elfogadott egyezménynek³², valamint a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló, 1997. szeptember 5-én elfogadott közös egyezménynek³³.

³⁰ ... vélemény, HL ...

³¹ A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172., 2009.7.2., 18. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³² HL L 318., 1999.12.11., 21. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1999/819/oj>.

³³ Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ), a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló, 1997. szeptember 5-én elfogadott közös egyezmény, amely 2001. június 18-án lépett hatályba. Elérhető a következő címen: <https://www.iaea.org/topics/nuclear-safety-conventions/joint-convention-safety-spent-fuel-management-and-safety-radioactive-waste>.

- (3) A tagállamok részes felei a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésnek (NPT)³⁴, átfogó biztosítéki egyezményt kötöttek a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel, és aláírták annak kiegészítő jegyzőkönyvét³⁵.
- (4) Mivel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: Euratom-Szerződés) mind a belső, mind a külső politikákra kiterjed, és szinergiákról rendelkezik a kettő között, ez az eszköz két alkotóelemből áll, amelyek a külső, illetve a belső tevékenységekkel foglalkoznak.
- (5) Az eszköz külső alkotóelemének az (Euratom) 2021/948 tanácsi rendelet³⁶ alapján korábban támogatott intézkedésekre építve támogatnia kell a nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködéssel kapcsolatos tevékenységeket. A külső alkotóelem összhangban van az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa]³⁷ keretében támogatott külső tevékenységekkel, és kiegészíti azokat.
- (6) Az eszköz belső alkotóelemének támogatnia kell a radioaktív hulladékok Bizottság általi leszerelésével és kezelésével kapcsolatos tevékenységeket (a JRC leszerelési és hulladékkezelési programját), a Bizottságnak a Közös Kutatóközpont (JRC) telephelyein – a belgiumi Geelben, a németországi Karlsruheban, az olaszországi Isprában és a hollandiai Pettenben – végzett korábbi nukleáris kutatásokból eredő nukleáris kötelezettségeire összpontosítva, az (Euratom) 2021/100 tanácsi rendelet³⁸ alapján korábban támogatott intézkedésekre építve.
- (7) A programértékelések szerint az összetett uniós finanszírozási struktúra olyan tényező, amely az adminisztratív terhek miatt akadályozza az Unió általános költségvetésének hatását. Ezért a nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködés és a JRC nukleáris kutatási létesítményeinek leszerelése terén az (Euratom) 2021/100 és az (Euratom) 2021/948 rendelet alapján végzett tevékenységeket egyetlen jogi aktus hatálya alá kell vonni.
- (8) Az eszköz általános célkitűzése, hogy hozzájáruljon a magas szintű nukleáris biztonsághoz, a sugárvédelemhez, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezeléséhez, a leszereléshez, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásához.
- (9) E rendelet célja továbbá, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a programozási megközelítésben, beleértve a támogatási módokat és a támogatható szervezeteket

³⁴ A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló, 1968. július 1-jén aláírásra megnyitott szerződés (NPT), amely 1970. március 5-én lépett hatályba, 729 U.N.T.S. 161. Elérhető a következő címen: <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/npt/>.

³⁵ A NAÜ Kormányzótanácsa által jóváhagyott, a tagállam(ok) és a NAÜ közötti, a biztosítéki intézkedések alkalmazására vonatkozó megállapodás(ok) kiegészítő jegyzőkönyvének mintája (INFCIRC/540, 1997. május 15.), online elérhető a következő címen: [INFCIRC/540 - Model Protocol Additional to the Agreement\(s\) Between State\(s\) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards](#).

³⁶ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról és a 237/2014/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 79. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete [Globális Európa] a Globális Európa eszköz létrehozásáról (HL, ..., ..., ELI: ...).

³⁸ A Tanács (Euratom) 2021/100 rendelete (2021. január 25.) a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló célzott pénzügyi program létrehozásáról, valamint az 1368/2013/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 34., 2021.2.1., 3. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/100/oj>).

is, hogy reagáljon az (Euratom) 2021/948 rendelet szerinti értékelések és konzultációk során azonosított előre nem látható szükségletekre.

- (10) A Közösség által e rendelet alapján biztosított együttműködésnek nem célja az atomenergia előmozdítása a partnerországokban³⁹.
- (11) Ez a rendelet meghatározza az átfogó eszköz indikatív pénzügyi keretösszegét. E rendelet alkalmazásában a folyó árak kiszámítására rögzített, 2 %-os deflátor alkalmazásával kerül sor.
- (12) A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyorsan változó gazdasági, társadalmi és geopolitikai környezetben rugalmasabb többéves pénzügyi keretre és uniós kiadási programokra van szükség. E célból és e rendelet célkitűzéseivel összhangban a finanszírozásnak megfelelően figyelembe kell vennie a Bizottság által közzétett vonatkozó dokumentumokban, a tanácsi következtetésekben és az Európai Parlament állásfoglalásaiban meghatározott változó szakpolitikai igényeket és uniós prioritásokat, és egyúttal biztosítani kell a költségvetés végrehajtásának megfelelő kiszámíthatóságát.
- (13) Az eszközre alkalmazandó az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁰. A rendelet megállapítja az Európai Unió általános költségvetésének végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a nem pénzbeli adományokra, a közbeszerzésre, valamint a pénzügyi eszközök és költségvetési biztosítékok formájában történő közvetett irányításra – vonatkozó szabályokat.
- (14) Az eszközre elkülönített előirányzatok összegét, a programozási időszakot, valamint a pénzeszközök különböző tevékenységek közötti elosztását az (EU, Euratom) 202X/XXXX európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴¹ [teljesítménymérési rendelet] 10. cikke szerint elvégzett értékelés eredményei alapján felül kell vizsgálni.
- (15) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁴², a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁴³, a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁴⁴ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁴⁵ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a

³⁹ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról és a 237/2014/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 79. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/OJ>).

⁴¹ (EU, Euratom) .../... rendelet [teljesítménymérési rendelet] (HL, ..., ..., ELI: ...).

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁴³ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁴⁴ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁴⁵ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/OJ>).

szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁶ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (16) Az eszközt az (EU, Euratom) 202X/XXXX rendelettel [teljesítménymérési rendelet] összhangban kell végrehajtani, amely megállapítja a költségvetés kiadásainak nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 33. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek és a nemek közötti egyenlőség elvének egységes alkalmazását biztosító szabályokat, az uniós programok és tevékenységek teljesítményének nyomon követésére és az azokkal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó szabályokat, az uniós finanszírozási portál létrehozására vonatkozó szabályokat, a programok értékelésére vonatkozó szabályokat, valamint az összes uniós programra alkalmazandó egyéb horizontális rendelkezéseket, például a tájékoztatásra, a kommunikációra és a láthatóságra vonatkozó rendelkezéseket.
- (17) Az uniós finanszírozás e rendeletben meghatározott végrehajtási módszereit és formáit annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek biztosítani a tevékenységek egyedi célkitűzéseinek teljesülését és az eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terhet és a szabályok be nem tartásának várható kockázatait. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségfüggetlen finanszírozás alkalmazását az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 125. cikkének (1) bekezdése a) pontjában említettek szerint.
- (18) A párhuzamosságok elkerülése érdekében az e rendelet alapján végrehajtott tevékenységeket a tagállamokkal, a partnerországokkal és azok érintett hatóságaival – különösen a nukleáris biztonság, a biztosítékok és a leszerelés területén hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóságokkal – folytatott munka és párbeszéd révén koordinálni kell.
- (19) A külső tevékenységek következetes végrehajtásának biztosítása érdekében az eszköz külső alkotóelemének végrehajtására adott esetben az (EU) 202X/XXXX rendeletben [Globális Európa] meghatározott szabályokat és eljárásokat kell alkalmazni, és az e

⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

rendelet szerinti végrehajtási rendelkezéseknek hivatkozniuk kell az említett rendeletben előírt rendelkezésekre.

- (20) Az eszköz külső alkotóeleme esetében az e rendeletben említett éves vagy többéves cselekvési terveknek és intézkedéseknek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet szerinti munkaprogramnak kell minősülniük. Az éves vagy többéves cselekvési terveknek több, egyetlen dokumentumba rendezett intézkedésből kell állniuk.
- (21) A Bizottságnak többéves indikatív programokat kell elfogadnia, amelyek összhangban vannak az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 1. fejezetében említett többéves indikatív programokkal, és kiegészítik azokat.
- (22) Az eszköz külső alkotóelemének végrehajtására vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet a társulási megállapodásokban, a partnerségi és együttműködési megállapodásokban, a többoldalú megállapodásokban, a nukleáris együttműködési megállapodásokban, az egyetértési megállapodásokban és a Közösség és partnerországai közötti kapcsolatot létrehozó egyéb megállapodásokban, valamint az Európai Tanács következtetéseiben és a Tanács következtetéseiben, a csúcstalálkozók nyilatkozataiban, a partnerországokkal tartott magas szintű találkozók következtetéseiben, a Bizottság közleményeiben, valamint a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közös közleményeiben meghatározott politikáknak kell képezniük.
- (23) Az eszköz külső alkotóeleme bármely partnerországban finanszírozhat intézkedéseket az e rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelően. Előnyben kell részesíteni a csatlakozó országokból, a tagjelölt országokból – Ukrajnát is beleértve – és a potenciális tagjelölt országokból, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokból származó személyeket és szervezeteket.
- (24) A nemzetközi együttműködés a NAÜ biztonsági normáiban meghatározott alapvető biztonsági elveken fog alapulni.
- (25) Tekintettel arra, hogy a partnerországokban továbbra is szükség van a nukleáris energia békés célú felhasználása tekintetében a biztonság javítására, az eszköznek a legmagasabb szintű nukleáris biztonság, a sugárvédelem, a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelése, valamint a hatékony és eredményes nukleáris biztosítékok partnerországokban történő alkalmazásának előmozdítására kell törekednie. Ez magában foglalja a radiológiai szempontból szennyezett, már nem használt területek szennyeződésmentesítését és a szabályozási kapacitás növelését.
- (26) Tekintettel arra, hogy az atomenergia békés célú felhasználása folyamatosan fejlődik, az eszköznek alkalmasnak kell lennie a nukleáris biztonsággal, valamint a veszélyhelyzeti felkészültséggel és reagálással kapcsolatos, újonnan megjelenő területeken végzett tevékenységekre, például azáltal, hogy hozzájárul a kis méretű és moduláris reaktorok biztonságához és az új radiológiai orvosi alkalmazások sugárvédelméhez.
- (27) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja kárt okoz az ukrán infrastruktúrában, többek között az ország nukleáris létesítményeiben, amint azt a csernobili új biztonságos szarkofággal szemben 2025. február 14-én elkövetett dróntámadás is mutatja. Ami az Ukrajnával kapcsolatos nukleáris biztonsági szükségletekhez nyújtott uniós támogatást illeti, az (EU, Euratom) 202X/XXXX tanácsi rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 6. cikkében említett Ukrajna-tartalékból igénybe vett előirányzatok vissza nem térítendő támogatás, pénzügyi eszközök és a költségvetési biztosíték feltöltése formájában rendelkezésre bocsáthatók az eszköz külső alkotóeleme keretében nyújtott támogatás céljára. Az e rendelet külső alkotóeleme

keretében Ukrajnának a 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján hitelek formájában nyújtott támogatást a 77/270/Euratom tanácsi határozatban megállapított összegben és a Globális Európáról szóló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett felső határon belül kell nyújtani. Amennyiben ezeket a kölcsönöket szuverén államként nyújtják Ukrajnának, azokat az (EU, Euratom) 202X/XXXX tanácsi rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 2. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban nyújtott garanciának kell fedeznie. Ennek megfelelően helyénvaló eltérést biztosítani az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 214. cikkének (1) bekezdésétől, és a Globális Európáról szóló rendelet 24. cikke (3) bekezdésének utolsó albekezdésében előírtak szerint nem kell tartalékfeltöltési rátát megállapítani az Ukrajnának nyújtott hitelek vonatkozásán.

- (28) A következetesség biztosítása érdekében az eszköz külső alkotóeleme keretében a költségvetési biztosítékot és a pénzügyi eszközöket – többek között a vegyesfinanszírozási műveletek keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva – az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] alkalmazandó szabályaival összhangban kell végrehajtani a Globális Európa végrehajtási mechanizmusai keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan megkötött megállapodások révén.
- (29) A külső alkotóelem esetében amennyiben az eszköz keretében nyújtott uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában kell nyújtani – többek között vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva –, előírás, hogy az ilyen támogatás nyújtására kizárólag a Globális Európa végrehajtási mechanizmusain keresztül, az e mechanizmusokra alkalmazandó szabályaival összhangban kerüljön sor.
- (30) Az Euratom-Szerződés II. címének 10. fejezetében említett, az eszköz céljaihoz hasonló célokat követő nemzetközi szervezetekkel, különösen a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel (NAÜ) folytatott szoros együttműködés szükséges a nukleáris biztonsággal kapcsolatos sikeres együttműködéshez.
- (31) A rendelkezésre álló erőforrások leghatékonyabb felhasználása az Unió külső finanszírozási eszközei közötti koherencia és komplementaritás, valamint az egyéb uniós szakpolitikákkal és programokkal való szinergiák megteremtése révén érhető el. Annak érdekében, hogy a kombinált beavatkozások hatását egy közös célkitűzés elérése érdekében maximalizálni lehessen, e rendeletnek lehetővé kell tennie a támogatás más közösségi és uniós programokkal való kombinálását, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik.
- (32) Az (Euratom) 2021/100 rendelet szerinti előző pénzügyi program igazolta, hogy az ismeretek összegyűjtése és terjesztése hozzáadott közösségi hozzáadott értéket képvisel. Az Euratom-Szerződés 8. cikke alapján, valamint a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv⁴⁷ 7. cikkének megfelelően a JRC-nek teljesítenie kell a múltban létrejött nukleáris kötelezettségeit, valamint le kell szerelnie a vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban leállított nukleáris létesítményeit. Ennek megfelelően 1999-ben az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett közleménnyel⁴⁸ elindult a

⁴⁷ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199., 2011.8.2., 48. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (1999. március 17.) az elavult nukleáris létesítmények leszereléséről és a hulladékgazdálkodásról: A Közös Kutatóközpont által az Euratom-szerződés alapján végzett nukleáris tevékenységekből származó múltbeli kötelezettségekről, COM(1999) 114 végleges).

JRC nukleáris leszerelési és hulladékkezelési programja, amely program tekintetében elért haladásról a Bizottság azóta is rendszeresen naprakész tájékoztatást nyújt⁴⁹.

- (33) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv 5. cikke (1) bekezdésének f) pontjából, valamint 7. cikkéből eredő kötelezettségek teljesítésének legcélszerűbb módja egy olyan stratégia követése, amelynek keretében a leszerelési és radioaktív hulladék-kezelési tevékenységekkel párhuzamosan elindulnak a JRC és a létesítményeknek otthont adó tagállamok közötti megbeszélések a leszerelésre, valamint a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó kötelezettségek lehetséges átruházásáról, amennyiben a Bizottság és a létesítményeknek otthont adó tagállamok erről kölcsönösen megegyeznek. A JRC-nek megfelelő erőforrásokat kell biztosítani és fenntartani a leszereléssel, valamint a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésével kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítéséhez.
- (34) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁵⁰ megfelelően kell gyakorolni.
- (35) A Bizottságnak azonnal el kell fogadnia az alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat az eszköz külső alkotóeleme szerinti éves vagy többéves cselekvési tervek és intézkedések elfogadása vagy módosítása céljából, amennyiben a Közösség gyors reagálásának szükségességével kapcsolatos, kellően indokolt esetekben ez rendkívül sürgős okból szükséges.
- (36) A 2010/427/EU tanácsi határozat 9. cikkével összhangban a főképviselő a Bizottság alelnökeként biztosítja az Unió külső tevékenységének átfogó politikai koordinációját, biztosítva annak egységét, következetességét és hatékonyságát, különösen ezen eszköz végrehajtásával.
- (37) A 2010/427/EU tanácsi határozatban⁵¹ szereplő külső segítségnyújtási eszközökre tett hivatkozásokat e rendeletre és az e rendeletben említett rendeletekre történő hivatkozásokként kell értelmezni. A Bizottságnak biztosítani kell, hogy e rendelet végrehajtása az Európai Külügyi Szolgálatnak az említett határozatban meghatározott szerepével összhangban történjen.
- (38) Az érintett szakpolitikai területeknek nyújtott támogatás folytonosságának biztosítása, valamint annak érdekében, hogy a végrehajtás a 2028–2034-es többéves pénzügyi keret kezdetétől megkezdődhessen, ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (39) Az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke (2) bekezdése alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések keretében nem bocsátható rendelkezésre – sem közvetlenül, sem közvetve – pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás a jegyzékbe vett természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek számára, illetve javára. Ennélfogva ezek a természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek valamint a

⁴⁹ SEC(2004) 624, COM(2008) 903 és COM(2013) 734.

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁵¹ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

tulajdonukban vagy ellenőrzésük alatt álló jogi személyek, szervezetek vagy szervek nem kaphatnak támogatást.

- (40) Az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), és megállapítja az eszköz célkitűzéseit, a 2028. január 1. és 2034. december 31. közötti időszakra vonatkozó indikatív költségvetését, az uniós finanszírozás formáit, valamint az eszköz keretében történő finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat. Foglalkozik továbbá az eszköz két alkotóelemének: a külső és a belső alkotóelemnek a sajátosságaival is.

2. cikk

Az eszköz célkitűzései

- (1) Az eszköz külső alkotóelemének általános célkitűzése, hogy a partnerországokban hozzájáruljon a magas szintű nukleáris biztonsághoz, a sugárvédelemhez, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezeléséhez, a leszereléshez és a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásához, kiegészítve az (EU) 202X/XXXX rendeletet [Globális Európa] és építve a Közösségen belüli tevékenységekre, beleértve az Euratom vonatkozó szabályozási keretét is.
- (2) Az eszköz belső alkotóelemének általános célkitűzése a Bizottság nukleáris létesítményei leszerelésének támogatása a Közös Kutatóközpont (JRC) telephelyein, a vonatkozó leszerelési tervekben meghatározott szükségletekkel összhangban, valamint az e telephelyeken keletkezett kiégett fűtőelemek, nukleáris anyagok és radioaktív hulladékok biztonságos kezelése. Ezen túlmenően az eszköz támogatja a nukleáris leszerelési folyamatból és a keletkező radioaktív hulladék kezeléséből származó ismereteknek a Közösség érdekelt feleivel történő megosztását.
- (3) Az eszköz külső alkotóelemének egyedi célkitűzései a következők:
 - a) a hatékony nukleáris biztonsági és sugárvédelmi kultúra, valamint a legmagasabb szintű nukleáris biztonsági és sugárvédelmi előírások alkalmazásának előmozdítása, többek között az ellátásbiztonság, a

veszélyhelyzeti felkészültség és reagálás, a kapacitásfejlesztés, valamint a partnerországok hatóságai által alkalmazott, nukleáris vonatkozású döntéshozatali eljárások átláthatósága céljából;

- b) a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelésének, valamint a korábbi nukleáris telephelyek és létesítmények leszerelésének és szennyeződésmegsemitésének támogatása a partnerországokban;
- c) a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok megerősítése a partnerországokban.

(4) Az eszköz belső alkotóelemének egyedi célkitűzései a következők:

- a) a Bizottság JRC telephelyein található nukleáris létesítményeinek a lebontására és dekontaminálására vonatkozó leszerelési terv támogatása és az ezekkel kapcsolatos tevékenységek elvégzése a létesítménynek otthont adó tagállam nemzeti jogával összhangban, a kapcsolódó radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének elvégzése és adott esetben annak az előkészítése, hogy a JRC a kapcsolódó nukleáris kötelezettségeket opcionálisan átruházza a létesítménynek otthont adó tagállamra;
- b) a JRC tekintetében további összeköttetések és információcsere kialakítása az uniós érdekelt felek között a nukleáris leszerelés területén az ismeretek terjesztésének és a tapasztalatok cseréjének biztosítása érdekében minden releváns területen, így például a szabályozás és a képzés területén, valamint potenciális uniós szinergiák kialakítása céljából.

Az első albekezdés a) pontjában említett átadás bármely létesítménynek otthont adó tagállam számára önkéntes, és a Bizottság és a létesítménynek otthont adó tagállam között létrejött kétoldalú megállapodás tárgyát képezi. Az említett kétoldalú megállapodásnak elő kell írnia, hogy a Bizottság JRC telephelyein található nukleáris létesítményeinek a leszerelésével és a kapcsolódó radioaktív hulladékoknak a tárolásával kapcsolatos valamennyi költséget a Közösségnek kell állnia, és az említett megállapodásnak teljes mértékben meg kell felelnie a 2011/70/Euratom irányelvnek. A Bizottság és a létesítménynek otthont adó tagállam közötti tárgyalásokat az e rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül le kell zárni.

3. cikk

Költségvetés

- (1) Az eszköz 2028. január 1. és 2034. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló indikatív pénzügyi keretösszeg folyó áron 966 000 000 EUR.
- (2) Emellett az (EU, Euratom) 202X/XXXX rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 6. cikkével összhangban az Ukrajna-tartalékból az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 6. cikkének (2) bekezdésével Ukrajna számára mozgósított pénzügyi források adott esetben felhasználhatók az Ukrajnának e rendelet alapján nyújtandó uniós támogatás biztosítására.
- (3) A szükséges kiadások fedezése és az eszköz végrehajtásának végéig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátásának lehetővé tétele érdekében előirányzatok vihetők be az Unió általános költségvetésébe 2034 után is.
- (4) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg, az e cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi források és a 3. cikkben említett kiegészítő források

összege felhasználható továbbá az eszköz végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, szervezeti információtechnológiai rendszerekre és platformokra, tájékoztatási, láthatósági és kommunikációs tevékenységekre, ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt, valamint minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási vagy személyzettel kapcsolatos kiadásra, amely az eszköz irányításával kapcsolatban a Bizottságnál felmerül.

- (5) Az eszköz külső alkotóeleme tekintetében az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 22. cikkében meghatározott, az ezen eszközből vagy elődeiből finanszírozott pénzügyi eszközökből származó átvitelekre, éves részletekre, visszafizetésekre, bevételekre és visszafizettetésekre, valamint az ezen eszköz vagy annak elődjei keretében nyújtott költségvetési biztosítékokból és hitelekből származó többletekre vonatkozó szabályok és eljárások alkalmazandók.

4. cikk

Kiegészítő források

A tagállamok, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek, partnerországok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy más harmadik felek kiegészítő pénzügyi vagy nem pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak az eszközhöz. A kiegészítő pénzügyi hozzájárulások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a), d) vagy e) pontjának vagy 21. cikke (5) bekezdésének értelmében külső címzett bevételnek minősülnek.

5. cikk

Alternatív, kombinált és kumulatív finanszírozás

- (1) Az eszközt más közösségi és uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani. Hozzájárulást kaphat az olyan intézkedés is, amely egy másik programból közösségi vagy uniós hozzájárulásban részesült. A megfelelő hozzájárulásra a vonatkozó uniós program szabályai alkalmazandók, illetve valamennyi hozzájárulásra egyetlen szabályrendszer alkalmazható, és az összes hozzájárulás egyetlen jogi kötelezettségvállalással is leköthető. Ha az uniós hozzájárulás alapját az elszámolható költségek jelentik, az Unió általános költségvetéséből származó kumulatív támogatás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét, és az említett támogatás a támogatás feltételeinek megfelelően arányosan számítható ki.
- (2) Az eszköz szerinti odaítélési eljárások lefolytathatók közvetlen irányítás keretében vagy közvetett irányítás keretében a tagállamokkal, uniós intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel, partnerországokkal, nemzetközi szervezetekkel, nemzetközi pénzügyi szervezetekkel vagy más harmadik felekkel közösen, feltéve, hogy biztosított az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ezekre az eljárásokra egységes szabályrendszer alkalmazandó, és az eljárások egységes jogi kötelezettségvállalások megkötését eredményezik. E célból a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek e rendelet [4]. cikkével összhangban forrásokat bocsáthatnak az eszköz rendelkezésére, vagy adott esetben az (EU, Euratom)

2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a partnerek megbízhatók az odaítélési eljárás végrehajtásával. Közös odaítélési eljárásokban a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek képviselői az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikkének (3) bekezdésében említett értékelőbizottság tagjai is lehetnek.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) Az eszközt az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban közvetlen irányítás, vagy az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervezetekkel közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.
- (2) Az uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban bármilyen formában nyújtható, különös tekintettel a vissza nem térítendő támogatásokra, pénzdíjakra, közbeszerzésre, nem pénzbeli adományokra, költségvetési biztosítékokra, pénzügyi eszközökre, valamint vegyesfinanszírozási műveletekre.

II. FEJEZET

AZ ESZKÖZ KÜLÖNBÖZŐ ALKOTÓELEMEINEK VÉGREHAJTÁSA

1. SZAKASZ: AZ ESZKÖZ KÜLSŐ ALKOTÓELEMÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ EGYEDI RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Szakpolitikai keret

Az eszköz végrehajtására vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet a társulási megállapodásokban, a partnerségi és együttműködési megállapodásokban – beleértve a nukleáris együttműködési megállapodásokat, a többoldalú megállapodásokat, a jogilag nem kötelező erejű eszközöket, például az egyetértési megállapodásokat, nyilatkozatokat és az Unió és/vagy a Közösség és partnerországai közötti kapcsolatot létrehozó egyéb megállapodásokat –, valamint az Európai Tanács következtetéseiben és a Tanács következtetéseiben, a csúcstalálkozókon tett nyilatkozatokban, illetve a partnerországokkal folytatott magas szintű találkozókon elfogadott következtetésekből, a Bizottság stratégiáiban és közleményeiben, továbbá a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének közös közleményeiben foglalt szakpolitikák adják.

8. cikk

Végrehajtás és támogathatóság a Globális Európához igazodva

- (1) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az eszköz külső alkotóelemének uniós finanszírozását e rendelettel, az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, valamint adott esetben az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] II. címének II. és III. fejezetével összhangban kell végrehajtani, az említett rendelet 19. cikkének, 20. cikke (2) és (3) bekezdésének és 26. cikkének kivételével. Az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 20. cikkének (1) és (4)–(12) bekezdésében meghatározott támogathatósági szabályok a külső alkotóelem keretében finanszírozott valamennyi tevékenységre alkalmazandók.
- (2) Amennyiben az uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában nyújtják – többek között vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva –, az kizárólag a Globális Európa végrehajtási mechanizmusain keresztül nyújtható, és azt a Globális Európa végrehajtási mechanizmusaira alkalmazandó szabályaival összhangban, a Globális Európa végrehajtási mechanizmusai keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan kötött megállapodások révén kell végrehajtani.
- (3) A költségvetési biztosíték formájában nyújtott uniós támogatást a Globális Európa létrehozásáról szóló rendelet által létrehozott költségvetési biztosíték maximális összegéig lehet nyújtani.
- (4) Amennyiben az eszköz igénybe veszi a Globális Európa végrehajtási mechanizmusát, az eszköz biztosítja a költségvetési biztosítékre vonatkozó tartalékfeltöltést és a pénzügyi eszközök finanszírozását, ideértve azt az esetet is, amikor a támogatást vegyesfinanszírozási művelet formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják.

9. cikk

Euratom-kölcsönök

- (1) A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Ukrajnának hitelek formájában nyújtott uniós támogatást az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett maximális összegen belül kell nyújtani. A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Ukrajnának nyújtott hitelekre az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 24. cikke (3) bekezdése utolsó bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Örményországnak nyújtott hitelek formájában nyújtott uniós támogatás feltöltési rátája az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 24. cikkében meghatározott tartalékfeltöltési ráta.

10. cikk

Többéves indikatív programok

- (1) Az eszköz külső alkotóelemét a 17. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban, végrehajtási jogi aktusok révén elfogadott többéves indikatív programok révén kell végrehajtani. A többéves indikatív programok:
 - a) a Közösség átfogó céljával és hatáskörével, célkitűzéseivel, alapelveivel és szakpolitikájával összhangban, valamint az e rendelet 7. cikkében említett szakpolitikai keret alapján koherens keretet biztosítanak a Közösség és az érintett partnerországok vagy régiók közötti együttműködéshez;
 - b) általános alapot biztosítanak az eszköz keretében végzett nukleáris biztonsági együttműködéshez, és meghatározzák a Közösség együttműködésre vonatkozó célkitűzéseit, tekintettel az érintett országok szükségleteire, a Közösség prioritásaira, a nemzetközi helyzetre és az érintett partnerországok tevékenységeire;
 - c) meghatározzák a b) pontban említett együttműködés hozzáadott értékét, valamint azt, hogy miként lehet elkerülni a más programokkal és kezdeményezésekkel való párhuzamosságokat, különös tekintettel a hasonló célkitűzésekkel rendelkező nemzetközi szervezetek és a főbb donorok programjaira és kezdeményezéseire;
 - d) meghatározzák az uniós finanszírozásra kiválasztott földrajzi és szakpolitikai prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, és adott esetben az indikatív pénzügyi allokációkat és a végrehajtás módszereit;
 - e) a partnerországokkal vagy -régiókkal az érintett érdekelt felek – különösen a kormányzati és szabályozó hatóságok, valamint az általuk kijelölt szervezetek – részvételével folytatott párbeszéd, valamint adott esetben a 2007/530/Euratom bizottsági határozattal⁵² létrehozott Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportjával (ENSREG) folytatott konzultációkon alapulnak.
- (2) A többéves indikatív programok eseti alapon felülvizsgálhatók, amennyiben ez a hatékony végrehajtásuk érdekében szükséges, különösen, amennyiben jelentős változások következnek be a 6. cikk szerinti szakpolitikai keretben, vagy válsághelyzet után, illetve válságot követő helyzetben. A 17. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazandó azon felülvizsgálatokra is, amelyek jelentősen módosítják a többéves indikatív program tartalmát.

11. cikk

Cselekvési tervek és intézkedések elfogadása

- (1) Az eszköz külső alkotóeleméhez tartozó éves vagy többéves cselekvési tervek és intézkedések az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet szerinti munkaprogramnak minősülnek.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az (1) bekezdésben említett cselekvési terveket és intézkedéseket. E végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) A (2) bekezdésben említett vizsgálóbizottsági eljárást nem kell alkalmazni:

⁵² A Bizottság 2007/530/Euratom határozata (2007. július 17.) a nukleáris biztonsággal és hulladékkezeléssel foglalkozó európai magas szintű csoport létrehozásáról (HL L 195., 2007.7.27., 44. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/530/oj>).

- a) az olyan különleges intézkedésekre és kísérő intézkedésekre, amelyek esetében az uniós finanszírozás nem haladja meg a 10 millió EUR-t;
- b) a technikai módosításokra, feltéve, hogy érdemben nem érintik az adott cselekvési terv vagy intézkedés célkitűzéseit, amilyen például:
 - i. a végrehajtási módszer változása;
 - ii. a forrásoknak az adott cselekvési tervben szereplő tevékenységek közötti átcsoportosítása;
 - iii. a cselekvési tervek és az intézkedések költségvetésének e költségvetés legfeljebb 20 %-ával történő növelése.

Az e bekezdéssel összhangban elfogadott különleges, illetve kísérő intézkedésekről és technikai módosításaikról az elfogadásukat követő egy hónapon belül tájékoztatni kell a tagállamokat a 17. cikk (1) bekezdésében említett bizottság útján. Tájékoztatni kell róluk az Európai Parlamentet is.

- (4) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben, amikor a Közösség gyors reagálására van szükség, a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok útján, a 17. cikk (4) bekezdésében említett eljárás keretében fogadja el az e cikk (1) bekezdésében említett cselekvési terveket vagy intézkedéseket, illetve módosítja azokat.

12. cikk

A nemzetközi együttműködésre vonatkozó kritériumok

- (1) Az eszköz külső alkotóeleme az e cikkben meghatározott kritériumoknak megfelelően finanszírozhat intézkedéseket a partnerországokban.
- (2) Az együttműködés alapja a partnerország és a Közösség közötti közös megegyezés vagy kölcsönös megállapodás.
- (3) A nukleáris biztosítékok terén a Közösséggel együttműködni kívánó partnerországok a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés részes felei, és átfogó biztosítéki egyezményt kötöttek a NAÜ-vel, vagy kiegészítő jegyzőkönyvet írtak alá a NAÜ-vel.
- (4) A nukleáris biztonság területén a Közösséggel együttműködni kívánó partnerországok aktívan részes felei a nukleáris biztonságról szóló egyezménynek, a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezménynek vagy más vonatkozó egyezményeknek, vagy olyan lépéseket tettek, amelyek igazolják az ilyen egyezményekhez való csatlakozás iránti határozott elkötelezettségüket.
- (5) Azok a partnerországok, amelyek a Közösséggel együtt kívánnak működni a veszélyhelyzeti felkészültség és reagálás, a sugárvédelem vagy a radioaktív hulladékok kezelése terén, és nem felelnek meg a 3. vagy 4. kritériumnak, nem rendelkezhetnek nukleáris létesítménnyel a területükön.
- (6) A 12. cikk (3)–(5) bekezdésében foglalt kritériumokat nem teljesítő partnerországokkal folytatott együttműködés az érintett partnerországok közvetlen kérésére kivételes jellegű, és a nukleáris balesetekről való gyors értesítésről szóló egyezményben és a nukleáris balesetek vagy radiológiai veszélyhelyzetek esetén

történő segítségnyújtásról szóló egyezményben említett nukleáris baleset vagy radiológiai veszélyhelyzet esetén általuk kért támogatásra korlátozódik.

- (7) Kivételt képez az olyan tagjelöltekkel vagy potenciális tagjelöltekkel való együttműködés, akik ország státuszuk miatt nincsenek abban a helyzetben, hogy megfeleljenek a 12. cikk (3)–(6) bekezdésében foglalt kritériumoknak.
- (8) Az érintett partnerországnak el kell fogadnia, hogy az Eszköz együttműködéssel kapcsolatos célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása és nyomon követése érdekében a végrehajtott intézkedéseket értékelni fogják. Ez az értékelés lehetővé teszi a célkitűzéseknek való megfelelés nyomon követését és ellenőrzését, továbbá feltétele a közösségi hozzájárulás további folyósításának.

13. cikk

EURÓPAI KÜLÜGYI SZOLGÁLAT (EKSZ)

Az eszköz külső alkotóelemét az EKSZ 2010/427/EU tanácsi határozatban és különösen annak 3. és 9. cikkében előírt szerepének figyelembevételével kell végrehajtani.

2. SZAKASZ: AZ ESZKÖZ BELSŐ ALKOTÓELEMÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ EGYEDI RENDELKEZÉSEK

14. cikk

Munkaprogramok

- (1) Az eszköz belső alkotóelemét az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani.

Az eszköz belső alkotóelemének munkaprogramja:

- a) arra törekszik, hogy áttekintést nyújtson a többéves munkaprogram által lefedett időszakban tervezett tevékenységekről;
- b) az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek végrehajtásának általános alapját képezi, és a Közösség nukleáris felelősségével kapcsolatos legmagasabb szintű nukleáris biztonsági előírásokon és legjobb gyakorlatokon alapul.

15. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái, valamint az eszköz belső alkotóelemének végrehajtására vonatkozó jogosultsági feltételek

Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az eszköz belső alkotóelemének uniós finanszírozását e rendelettel és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban kell végrehajtani.

Az eszköz belső alkotóeleme keretében csak a következő tevékenységek jogosultak uniós finanszírozásra:

- a) a leállított nukleáris létesítmények biztonságos megőrzése és üzemeltetése;

- b) elavult vagy használaton kívüli nukleáris létesítmények – vagy mindkettő – lebontása;
- c) a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek biztonságos kezelése, beleértve a gyűjtést, a jellemzést, a kezelést, a szállítást és a tárolást;
- d) a nukleáris anyagok készletének csökkentése a JRC telephelyein;
- e) radioaktív hulladék-kezelő létesítmények fejlesztése és építése;
- f) leszerelési tervek, műszaki tanulmányok és engedélyezési dokumentumok elkészítése és aktualizálása;
- g) külső támogatás a projekttervezéshez, -értékeléshez és -irányításhoz;
- h) operatív támogatás, beleértve a sugárvédelmet, a berendezések és létesítmények karbantartását;
- i) tárgyalások a létesítményeknek otthont adó tagállamokkal a Bizottság nukleáris kötelezettségeinek átruházásáról;
- j) kommunikáció és együttműködés a külső érdekelt felekkel;
- k) a nukleáris leszereléssel kapcsolatos ismeretek összegyűjtése, előállítása, értékelése és terjesztése, beleértve a képzési tevékenységeket is;
- l) a Bizottság JRC telephelyein található nukleáris létesítményeinek leszerelését, valamint a 2. cikkben említett nukleáris leszereléssel és hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket támogató bármely egyéb tevékenység.

16. cikk

Tudásmegosztás

- (1) A JRC leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának végrehajtási folyamata során szerzett ismereteket közösségi szinten terjeszteni kell.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tevékenység végrehajtására irányuló tevékenységeket az eszközökből kell finanszírozni. Az ismeretek strukturálását és a tagállamok felé történő terjesztését a JRC-nek kell koordinálnia.
- (3) Az ismeretek terjesztési folyamatának szerepelnie kell a 16. cikkben említett munkaprogramokban és abban meg kell azt határozni.

III. FEJEZET

VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot az eszköz külső alkotóelemével foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A bizottság a témától vagy a tárgytól függően különböző formációkban ülésezik.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.
- (5) Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.
- (6) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban partnerországok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a bizottság üléseire az eljárási szabályzatában meghatározott feltételek mellett, és az Unió vagy a tagállamok biztonságára és közrendjére is figyelemmel. Partnerországok vagy nemzetközi szervezetek képviselői nem vehetnek részt az e rendelet 8. cikke szerinti jogosultsági feltételekkel kapcsolatos kérdésekről folytatott tanácskozásokon.

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az (Euratom) 2021/100 rendelet és az (Euratom) 2021/948 rendelet 2028. január 1-jével hatályát veszti.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett intézkedések lezárásig történő folytatását vagy módosítását az (Euratom) 2021/100 rendelet és az (Euratom) 2021/948 rendelet szerint, amelyek továbbra is alkalmazandók az említett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (2) Az eszköz pénzügyi keretösszegéből az eszköz, valamint az (Euratom) 2021/100 és az (Euratom) 2021/948 rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

20. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI ÉS DIGITÁLIS KIMUTATÁS

1.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI	3
1.1.	A javaslat/kezdemenyezes címe.....	3
1.2.	Az érintett szakpolitikai terület(ek).....	3
1.3.	Célkitűzés(ek)	3
1.3.1.	Általános célkitűzés(ek)	3
1.3.2.	Egyedi célkitűzés(ek)	3
1.3.3.	Várható eredmény(ek) és hatás(ok)	3
1.3.4.	Teljesítménymutatók.....	3
1.4.	A javaslat/kezdemenyezes tárgya:	4
1.5.	A javaslat/kezdemenyezes indoklása	4
1.5.1.	Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével	4
1.5.2.	Az uniós részvételtől származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E szakaszban „az uniós részvételtől származó hozzáadott érték” azt az uniós fellépésből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.....	4
1.5.3.	Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága	4
1.5.4.	A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák egyéb megfelelő eszközökkel	5
1.5.5.	A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is	5
1.6.	A javaslat/kezdemenyezes és az abból származó pénzügyi hatás időtartama.....	6
1.7.	Tervezett költségvetés-végrehajtási módszer(ek)	6
2.	IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK	8
2.1.	A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések.....	8
2.2.	Irányítási és kontrollrendszer(ek).....	8
2.2.1.	A költségvetés-végrehajtási módszer(ek)nek, a finanszírozás-végrehajtási mechanizmus(ok)nak, a kifizetési feltételeknek és a javasolt kontrollstratégiának az indokolása	8
2.2.2.	Az azonosított kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk.....	8
2.2.3.	A kontrollok költséghatékonyságának becslése (a kontroll költségeinek és az érintett forrásoknak az aránya) és indokolása, valamint a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)	8
2.3.	A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések	9

3.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA	10
3.1.	A többéves pénzügyi keret érintett fejezete(i) és a költségvetés érintett kiadási sora(i)	10
3.2.	A javaslatnak az előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása	12
3.2.1.	Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása	12
3.2.1.1.	A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok	12
3.2.1.2.	Külső címzett bevételekből származó előirányzatok	17
3.2.2.	Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet.....	22
3.2.3.	Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása	24
3.2.3.1.	A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok	24
3.2.3.2.	Külső címzett bevételekből származó előirányzatok	24
3.2.3.3.	Előirányzatok összesen	24
3.2.4.	Becsült humánerőforrás-szükségletek.....	25
3.2.4.1.	A megszavazott költségvetésből finanszírozott	25
3.2.4.2.	Külső címzett bevételekből finanszírozott	26
3.2.4.3.	Becsült humánerőforrás-szükségletek összesen.....	26
3.2.5.	A digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra gyakorolt becsült hatás áttekintése.....	28
3.2.6.	A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség	28
3.2.7.	Harmadik felek finanszírozási hozzájárulása.....	28
3.3.	Becsült bevételi hatás	29
4.	DIGITÁLIS VETÜLETEK.....	29
4.1.	Digitális vonatkozású követelmények.....	30
4.2.	Adatok	30
4.3.	Digitális megoldások.....	31
4.4.	Interoperabilitási értékelés	31
4.5.	A digitális végrehajtást támogató intézkedések	32

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

A Tanács (Euratom) rendelete a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról.

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Nukleáris biztonság

1.3. Célkítűzés(ek)

1.3.1. Általános célkitűzés(ek)

Az eszköz egy külső és egy belső célkitűzést teljesít.

- 1. Az eszköz külső alkotóelemének általános célkitűzése a legmagasabb szintű nukleáris biztonság, a sugárvédelem, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelése, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásának támogatása a partnerországokban.
- 2. Az eszköz belső alkotóelemének általános célkitűzése a JRC telephelyein található bizottsági nukleáris létesítmények leszerelésének támogatása, valamint a kapcsolódó kiégett fűtőelemek, nukleáris anyagok és radioaktív hulladékok biztonságos kezelése.

1.3.2. Egyedi célkitűzés(ek)

Egyedi célkitűzés

A külső alkotóelem esetében:

- 1. a hatékony nukleáris biztonsági és sugárvédelmi kultúra elterjedésének elősegítése, a legmagasabb szintű nukleáris biztonsági és sugárvédelmi normák alkalmazása, valamint a nukleáris biztonság folyamatos javítása, ideértve a partnerországok hatóságai által alkalmazott, a nukleáris létesítmények békés felhasználásának biztonságára vonatkozó döntéshozatali eljárások átláthatóságának előmozdítását;
- 2. a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelésének, valamint a korábbi nukleáris telephelyek és létesítmények leszerelésének és szennyeződésmérséklésének támogatása;
- 3. a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok kialakítása a partnerországokban.

A belső alkotóelem esetében:

- 1. a JRC telephelyein található bizottsági nukleáris létesítmények lebontására és dekontaminálására vonatkozó leszerelési terv támogatása és az ezekkel kapcsolatos tevékenységek elvégzése a létesítménynek otthont adó tagállam nemzeti jogával összhangban, a kapcsolódó radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének elvégzése és adott esetben annak az előkészítése, hogy a JRC a kapcsolódó nukleáris kötelezettségeket opcionálisan átruházza a létesítménynek otthont adó tagállamra;

- 2. a JRC tekintetében további összeköttetések és információcsere kialakítása az uniós érdekelt felek között a nukleáris leszerelés területén az ismeretek terjesztésének és a szakértelem megosztásának biztosítása érdekében minden releváns területen, így például a szabályozás és a képzés területén, valamint uniós szinergiák kialakítása céljából.

1.3.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

A külső alkotóelem esetében:

- A nukleáris biztonság és a sugárvédelem fokozott kezelése a külső partnerországokban az Euratom vívmányaival és az EU bevált gyakorlataival összhangban.
- Radioaktív hulladék-kezelési és leszerelési tevékenységek a külső partnerországokban az Euratom vívmányaival és az EU bevált gyakorlataival összhangban.
- A nukleáris biztosítéki képességek javítása a külső partnerországokban.

A belső alkotóelem esetében:

- 2021 óta a Közös Kutatóközpont nukleáris leszerelési és hulladékgazdálkodási programját külön jogalapon finanszírozzák. A JRC költségvetéséből 1999-ben indított program számára előnyös volt az új megközelítés, és fokozta a végrehajtás hatékonyságát. A program hatékonyan javította a nukleáris biztonságot a JRC telephelyein, ami az uniós polgárok és a környezet javát szolgálta. A program folytatása szükséges az Európai Bizottság jogi kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez, a nukleáris veszélyek csökkentéséhez, a létesítmények szabályozási ellenőrzés alóli teljes mentesítéséhez, valamint a leszereléssel és a hulladékgazdálkodással foglalkozó uniós érdekelt felekkel való tudásmegosztáshoz.

1.3.4. Teljesítménymutatók

A program előrehaladásának és eredményeinek nyomon követésére szolgáló kimeneti és eredménymutatók megfelelnek a(z) xxx rendeletben [a teljesítménymérési rendeletben] rögzített közös mutatóknak.

1.4. A javaslat/kezdeményezés tárgya:

- ☐ új intézkedés
- ☐ kísérleti projektet / előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁵³
- ☐ meglévő intézkedés meghosszabbítása
- ☒ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A külső alkotóelem a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködés Európai Eszközének természetes előrehaladása, ezért hasonló intézményi felépítéssel biztosítható a zökkenőmentes végrehajtás. A belső alkotóelem folytatja a Közös

⁵³

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Kutatóközpont nukleáris örökségének kezelésére 1999-ben megkezdett tevékenységeket. Az eszköz célja az elavult nukleáris létesítmények leszerelésének és bontásának előrehaladása a telephelyre vonatkozó leszerelési tervvel összhangban, valamint a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének biztosítása.

1.5.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték*

Az uniós szintű fellépés indokai (előzetes) A külső alkotóelem tekintetében a külső partnerek számára előnyös lehet a közösségi szintű fellépés a végrehajtás rugalmassága és a különböző tagállamok tapasztalataihoz való hozzáférés miatt,

A külső alkotóelem esetében az egyes tagállamok általi végrehajtáshoz képest nagyobb hatás, fokozott hatékonyság és a jobb láthatóság várható. A belső alkotóelem az Európai Bizottság jogi felelőssége a saját nukleáris kutatási létesítményeinek igazgatásában.

Ami a belső alkotóelemet illeti, az EU részvétele az Európai Bizottság múltbeli és folyamatban lévő kutatási tevékenységeinek nukleáris örökségével kapcsolatos jogi felelősségéből ered.

1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

A Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz és elődjeinek végrehajtásából levont tanulságok a külső alkotóelem végrehajtása során fognak hasznosulni.

A korábbi nukleáris leszerelési támogatási program végrehajtásából levont tanulságok a belső alkotóelem végrehajtása során fognak hasznosulni.

1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák egyéb megfelelő eszközökkel*

A program a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret egyik finanszírozási eszköze, és nagy fokú koherenciát mutat más kulcsfontosságú uniós prioritásokkal és finanszírozási rendszerekkel, valamint jelentős mértékben kiegészíti azokat.

Ami a belső alkotóelemet illeti, a nukleáris biztonságra és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésére vonatkozó legmagasabb szintű előírások előmozdítása és végrehajtása a két egyesített eszköz (Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Program) közös célkitűzése. Összhangban van az Energiaügyi Főigazgatóság által irányított, az Európai Unió tagállamaiban végzett leszerelési tevékenységeket támogató nukleáris leszerelési programmal.

E rendelet végrehajtása során biztosított lesz az összhang a külső tevékenység más területeivel és más releváns uniós szakpolitikákkal. Az egyesített beavatkozások hatásának maximalizálása érdekében szinergiák kialakítására kell törekedni más uniós programok alá tartozó tevékenységekkel.

Az e javaslat keretében finanszírozott intézkedéseknek koherensnek kell lenniük a Globális Európa, a tengerentúli országokról és területekről szóló határozat, a közös kül- és biztonságpolitika és az uniós költségvetésen kívüli Európai Békekeret keretében végrehajtott fellépésekkel, és azokat ki kell egészíteniük.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

Nem alkalmazandó, mivel ez a javaslat a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret új finanszírozási programjainak részét képezi. Az e programra javasolt költségvetési allokációt ezért teljes mértékben a 2028–2034-es többéves pénzügyi keret 1. fejezetének előirányzatai fedezik, és nem igényel semmilyen más programból történő átcsoportosítást.

1.6. A javaslat/kezdeményezés és az abból származó pénzügyi hatás időtartama

☒ **határozott időtartam**

- ☒ 2028. január 1. és 2034. december 31. között hatályos
- ☒ pénzügyi hatás: 2028-tól 2034-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2028-tól 2041-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ **határozatlan időtartam**

- beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig
- azt követően: rendes ütemű végrehajtás

1.7. Tervezett költségvetés-végrehajtási módszer(ek)

☒ **Közvetlen irányítás** a Bizottság által

- ☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét
- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☒ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- ☒ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)
- ☒ az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap
- ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- ☒ közjogi szervek
- ☒ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek
- ☒ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek
- ☒ az Európai Unióról szóló szerződés V. címének értelmében a közös kül- és biztonságpolitika terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt szervek vagy személyek
- ☒ valamely tagállamban létrehozott, valamely tagállam magánjoga vagy uniós jog alapján működő szervek, amelyek az ágazatspecifikus szabályokkal összhangban megbízást kaphatnak uniós források vagy költségvetési biztosítékok végrehajtására, amennyiben e szervek közjogi szervek vagy közfeladatot ellátó magánjogi intézmények ellenőrzése alá tartoznak, és az ellenőrző szerv által vállalt egyetemleges felelősség formáját öltő vagy azzal egyenértékű pénzügyi garanciával rendelkeznek, amely pénzügyi garancia minden intézkedés esetében az uniós támogatás maximális összegére korlátozódhat.

Megjegyzések

A belső alkotóelemet illetően a tervek szerint a többéves pénzügyi keret alatt tárgyalásokra kerül sor a létesítményeknek otthont adó tagállamokkal a Közös Kutatóközpont nukleáris kötelezettségeinek esetleges átruházásáról.

A külső alkotóelem esetében a legmegfelelőbb végrehajtási módszer kerül kiválasztásra, amely magában foglalja a közvetlen irányítást, az EBRD általi végrehajtást, a NAÜ általi végrehajtást az uniós tagállamok pilléren értékelt szervezetei által, a programozás szakaszában előnyben részesítendő, hogy ne zárják ki a lehetséges végrehajtási módokat.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Az e programra vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi és értékelési szabályok a(z) xxx rendeletben [a teljesítménymérési rendeletben] meghatározott követelményeket fogják követni.

Belső alkotóelem

A belső alkotóelemet a Bizottság hajtja végre. A JRC egy magas szintű irányítócsoporthoz tartozik, amely a JRC felső vezetésének tagjaiból áll, és évente háromszor ülésezik. Az ülések során megvizsgálják a stratégiai döntéseket, kitűzik a célokat, és nyomon követik az eszköz előrehaladását. A magas szintű irányítócsoporthoz tartozik az operatív irányítócsoporthoz, amelyet a telephelyi szakmai képviselők, valamint a jogi és a pénzügyi igazgatóságok képviselői alkotnak. A csoport évente háromszor ülésezik. Feladata a technikai, jogi, pénzügyi és közbeszerzési feladatok zökkenőmentes megvalósítása. A csoport felügyeli a technikai előrehaladást és a költségvetés végrehajtását.

Az Európai Parlament 1999-es állásfoglalásával összhangban (COM(1999)–114–C5-0214/1999–1999/2169(COS)) a JRC-nek a leszerelési és hulladékgazdálkodási program kezdetétől fogva tanácsot ad egy független európai leszerelési szakértőkből álló csoport, a leszerelési és hulladékgazdálkodási program szakértői csoportja. A szakértői csoport a leszerelési tevékenységek és a hulladékok kezelésének stratégiájára, az elérhető technológiai megoldásokra, a szervezés technikai szempontjaira és az eszköz más releváns aspektusaira vonatkozóan ad tanácsokat.

Az Európai Bizottság a leszerelési és hulladékgazdálkodási program kezdete óta rendszeres jelentéseket küld az Európai Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a program előrehaladásáról, amelyek alapján (négyévente) előre lehet jelezni a költségvetési igényeket.

A JRC ezenfelül évente jelentést küld a feladatok elvégzéséről és az elért eredményekről (JRC igazgatási terv, JRC tevékenységi jelentés).

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. A költségvetés-végrehajtási módszer(ek)nek, a finanszírozás-végrehajtási mechanizmus(ok)nak, a kifizetési feltételeknek és a javasolt kontrollstratégiának az indokolása

A külső alkotóelemre vonatkozóan

Az irányítási módszereket illetően nem irányoztak elő sarkalatos változtatásokat, és a bizottsági szolgálatok és a végrehajtási szereplők által a korábbi programok keretében szerzett tapasztalatok révén a jövőben jobb eredményeket lehet majd elérni. A partnerországok még mindig a hatályban lévő jogszabályi keret átvételén dolgoznak, a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközhöz kapcsolódó programok pedig korai szakaszukban járnak, ami miatt maximális folytonosságot kell biztosítani.

Az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységeket egyfelől a Bizottság hajtja végre közvetlen irányítással a központon és/vagy az uniós küldöttségeken keresztül, másfelől a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt valamely jogalany hajtja végre közvetett irányítás keretében a rendelet célkitűzéseinek jobb megvalósítása érdekében.

A közvetett irányítást illetően – a költségvetési rendelet 157. cikkében foglaltak szerint – e szervezeteknek biztosítaniuk kell az Unió pénzügyi érdekei védelmének a közvetlen irányítás mellett garantált szintjét. Sor kerül majd a jogalanyok rendszereinek és eljárásainak előzetes pillérértékelésére az arányosság elvével összhangban, valamint a tevékenység jellegének és a kapcsolódó pénzügyi kockázatoknak a megfelelő figyelembevételével. Amennyiben a végrehajtás úgy kívánja vagy az éves tevékenységi jelentések fenntartásokat fogalmaznak meg, egyedi kockázatcsökkentő intézkedéseket tartalmazó cselekvési tervek meghatározására és végrehajtására kerül sor. Ezenkívül a végrehajtást a Bizottság által bevezetett megfelelő felügyeleti intézkedések kísérik.

A műveletek eredményességének és hatékonyságának biztosítása (és a külső támogatás környezetét jellemző magas kockázati szint enyhítése) érdekében a Bizottságra kiterjedő stratégiai politika és tervezési folyamat, a belső ellenőrzési környezet és a bizottsági belső kontrollrendszer egyéb követelményeinek összes eleme mellett a végrehajtást végző szolgálatok a támogatást a továbbiakban is testreszabott kereten belül irányítják az összes eszközt illetően.

A végrehajtást végző szolgálatok az elszámolást és a pénzügyi jelentéstételt illetően a továbbiakban is a legszigorúbb standardokat fogják követni a Bizottság szervezeti pénzügyi rendszerének (SUMMA), valamint a külső segélyekre kialakított eszközök, például az OPSYS alkalmazásával.

A vonatkozó jogi és eljárási keretnek való megfelelés tekintetében a megfelelés ellenőrzésének módszereit a 2.3. szakasz tartalmazza (A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések).

A belső alkotóelemre vonatkozóan

Az irányítási módszereket illetően nem irányoztak elő sarkalatos változtatásokat, és a JRC által a korábbi programok keretében szerzett tapasztalatok révén a jövőben jobb eredményeket lehet majd elérni.

A külső ellenőrzések és auditok megállapították, hogy az eszköz indítása óta a külső és belső korlátozások ellenére jelentős eredményeket ért el.

2.2.2. Az azonosított kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

A külső alkotóelemre vonatkozóan

Az eszköz keretében folytatott együttműködés működési környezetében a következőkhöz kapcsolódóan jelentkeznek olyan kockázatok, melyek azt eredményezhetik, hogy nem valósulnak meg az eszköz célkitűzései vagy szuboptimális pénzgazdálkodás és/vagy az alkalmazandó szabályoknak való meg nem felelés (jogszerűségi és szabályszerűségi hibák) áll elő:

- gazdasági és politikai instabilitás, valamint természeti katasztrófák és extrém éghajlati események, amelyek megnehezíthetik és késleltethetik a beavatkozások tervezését és végrehajtását,
- korlátozott intézményi és igazgatási kapacitás a partnerországokban, ami megnehezítheti és késleltetheti a beavatkozások tervezését és végrehajtását,
- a földrajzilag szétagolt (hozzávetőlegesen számos államot, területet és régiót lefedő) projektek és programok logisztikai/erőforrásokkal kapcsolatos kihívásokat jelenthetnek a nyomon követés számára – különösen a tevékenységek helyszíni nyomon követését illetően,
- a potenciális partnerek/kedvezményezettek sokfélesége és azok különböző belső kontrollstruktúrái és kapacitásai szétagolhatják a Bizottság számára a végrehajtás támogatására és nyomon követésére rendelkezésre álló erőforrásokat, és ezáltal csökkenthetik ezen erőforrások eredményességét és hatékonyságát,
- a külső támogatás végrehajtásának eredményeivel és hatásával kapcsolatosan a partnerországokban rendelkezésre álló korlátozott mennyiségi és minőségi adatok hátráltathatják a Bizottságot az eredményekre vonatkozó jelentéstételben és elszámoltathatóságban.

A pénzügyi hibák kockázatának kezelése érdekében a Bizottság el fogja végezni a megfelelő előzetes és utólagos ellenőrzéseket. Amennyiben alkalmazható, a rendszerek teljesítményére irányuló ellenőrzések olyan eszközként fognak működni, amely azonosítja a jogalanyok kontrollrendszereiben előforduló hibák kiváltó okait, és kiváltja a szükséges kockázatsökkentő intézkedéseket. Ezen túlmenően a hibák, irányítási hiányosságok és szabálytalanságok megelőzése terén elért eredményességének fokozása érdekében a Bizottság a szerződések és a jogalanyok szintjén alkalmazott folyamatos célzott kockázatértékelési rendszert hoz létre. A magas hibaarány, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra gyakorolt kedvezőtlen hatás valószínűségét növelő fő tényezőket – mindenekelőtt a korábbi kontrollok és monitoringok adataihoz kapcsolódóan is – azonosították és összesítették egy kockázati profilalkotási áttekintő táblán. Az áttekintő tábla fontos eszköz lesz a jövőbeli kontrollok, nyomonkövetési erőfeszítések és egyéb kockázatsökkentési eszközök hatékonyabb célzásához a hibák, irányítási hiányosságok és szabálytalanságok kockázatának észszerű csökkentése érdekében.

A belső alkotóelemre vonatkozóan

A JRC kockázati nyilvántartásában azonosított és dokumentált fő kockázat előre nem látható eseményekre, bizonytalanságokra és késedelmekre vonatkozik, amelyek költségnövekedéshez és meg nem feleléshez vezethetnek.

Az e kockázat kezelésére szolgáló fő kockázatsökkentő intézkedések a következők:

- rendszeres kapcsolattartás az érintett nemzeti hatóságokkal,
- 2025 eleje óta megerősített irányítás,
- a JRC kockázati nyilvántartásának kombinálása egy negyedéves kockázatelemzési folyamattal, amely szorosan nyomon követi a legkomolyabb kockázatokat, valamint szükség esetén lehetőséget ad tematikus ellenőrzések elvégzésére.

2.2.3. A kontrollok költséghatékonyságának becslése és indokolása

A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz ellenőrzési költsége a becslések szerint az e program keretében kezelt források kevesebb mint 4 %-át teszi

ki. A kifizetési és záraskori becsült kockázat éves szinten várhatóan a vonatkozó kiadások kevesebb mint 2 %-a lesz.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések

A külső alkotóelemre vonatkozóan

A javaslat a költségvetési rendeletnek megfelelően megfelelő csalás elleni intézkedéseket tartalmaz. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedéseket illetően nem irányoztak elő sarkalatos változtatásokat, és a bizottsági szolgálatok és a végrehajtási szereplők által a korábbi programok keretében szerzett tapasztalatok révén a jövőben jobb eredményeket lehet majd elérni.

A megfelelési keret többek között a következő jelentős alkotóelemekből áll:

Megelőző intézkedések

- kötelező alapképzés a csalásokat érintő kérdésekről a támogatásokat kezelő személyzet és az ellenőrök számára,
- előzetes értékelés annak biztosítására, hogy a közös és decentralizált igazgatás alatt álló forrásokat igazgató hatóságok számára megfelelő csalás elleni intézkedések álljanak rendelkezésre az uniós források igazgatásával kapcsolatos csalások megelőzésére és feltárására,
- a partnerországban működő, csalás elleni mechanizmusok előzetes átvilágítása az államháztartási gazdálkodásra vonatkozó költségvetés-támogatási jogosultsági kritérium értékelésének részeként (vagyis aktív elkötelezettség a csalás és a korrupció elleni küzdelem mellett, megfelelő ellenőrző hatóságok, elegendő igazságszolgáltatási kapacitás, valamint hatékony reagálási és szankcionálási mechanizmusok).

Hatékony csalás elleni mechanizmusok az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek, többek között kibertámadások megelőzésére és felderítésére

Felderítési és korrekciós intézkedések

- az uniós finanszírozás felfüggesztése súlyos csalások esetében – ideértve a nagymértékű korrupciót – egészen addig, amíg a hatóságok meg nem teszik a megfelelő intézkedéseket a csalás megszüntetése és az ilyen csalás jövőbeni megelőzése érdekében,
- korai felismerési és kizárási rendszer (EDES),
- szerződés felfüggesztése/megszüntetése,
- kizárási eljárás.

Az érintett szolgálatok csalás elleni stratégiái – amelyek összhangban vannak a Bizottság csalás elleni stratégiájának (CAFS) és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervnek a célkitűzéseivel és prioritásaival – biztosítják, hogy az uniós források harmadik országokban történő elköltésére használt rendszerek lehetővé tegyék a releváns adatok lekérdezését annak érdekében, hogy ezeket az adatokat be lehessen vinni a csaláskockázat-értékelésbe és -kezelésbe (például kettős finanszírozás, költséginfláció, manipulált közbeszerzési eljárások, összeférhetetlenség, összejátszás), és szükség esetén hálózati csoportokat és megfelelő

informatikai/digitális eszközöket lehetne létrehozni, amelyek célja a külső segélyezési ágazattal kapcsolatos csalási kockázatok és csalási esetek korai felismerése és megelőzése.

A belső alkotóelemre vonatkozóan

A költségvetési rendelet és az alkalmazási szabályok értelmében a JRC az előzetes és az utólagos vizsgálatok elvégzéséhez létrehozott egy közbeszerzési tanácsadó csoportot, amely a főigazgató-helyettes alá tartozik. Ez a csoport végzi el a közbeszerzési eljárások jogi és szabályozási aspektusainak előzetes kontrollját, és a szerződés odaítéléséről szóló határozat előtt tanácsot ad azokról a közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőnek. A csoport által végzett ellenőrzések célja az Európai Bizottságra vonatkozó jogi és megítéléssel kapcsolatos kockázatok mérséklése. Ezek a kontrollok kiegészítik a pénzügyi és közbeszerzési egység és a telephely támogató szolgálatai által végzett egyéb előzetes kontrollokat.

A JRC utólagos ellenőrzési stratégiáját reprezentatív rétegzett mintavételi módszertan alkalmazásával hajtják végre. A 2024. évi kifizetések ellenőrzésre való kiválasztása több kiválasztási szempont alkalmazásával történt, beleértve a véletlenszerű mintavételt is. 2024-ben a JRC különböző helyszíneiről 134 kifizetés került kiválasztásra. Emellett a teljesített kifizetésekhez kapcsolódó jogi kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó 51 közbeszerzési akta esetében utólagos ellenőrzésekre került sor. Az ellenőrzések ajánlásait kiértékeljük, és megfelelő időtartamon belül megvalósítjuk.

A JRC csalás elleni stratégiáját 2024 decemberében aktualizálták a Bizottság csalás elleni stratégiájával és az OLAF legújabb módszertanával összhangban.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete(i) és a költségvetés érintett kiadási sora(i)

(1) Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa
	Szám	diff./nem diff.
2	04 01 04 – A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközhöz kapcsolódó támogatási kiadások	Nem diff.
2	04 05 01 – Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködés	Diff.
2	04 05 02 – Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködés – A közös tartalékalap céltartalékképzése	Diff.
2	04 05 03 – A Közös Kutatóközpont (JRC) leszerelési és hulladékkezelési programja	Diff.
2	04 05 99 01 – A Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz előző programjának befejezése (2028 előtt)	Diff.
2	04 05 99 02 – Az előző leszerelési program befejezése (2028 előtt)	Diff.

3.2. A javaslatnak az előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.1.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám	2.
---	-------------	-----------

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
Operatív előirányzatok										
04 05 01 – Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködés	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	49	37	44	46	52	57	65	350
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
04 05 02 – Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködés – A közös tartalékalap céltartalékképzése	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
	Kifizetési előirányzatok	(2b)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
04 05 03 – A Közös Kutatóközpont (JRC) leszerelési és hulladékkezelési programja	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1c)	86	66	77	82	92	101	112	616
	Kifizetési	(2c)	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”	„p.m.”

	előirányzatok		bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés	bejegyzés
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ^[1]											
04 01 04 – A Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszközhöz (INSC-D) kapcsolódó támogatási kiadások		(3)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=1a+1b+1c+3	135	103	121	128	144	158	177	966	
	Kifizetési előirányzatok	=2a+2b+2c+3	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés

^[1] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A többéves pénzügyi keret fejezete	4.	„Igazgatási kiadások” ^[1]
---	----	--------------------------------------

Főigazgatóság: <.....>	Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
Humán erőforrás	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	28,952
Egyéb igazgatási kiadások	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés

<...> Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	28,952
---------------------------------	---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

A többéves pénzügyi keret 4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalá si előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	28,952
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1– 4. fejezetéhez tartozó előirányzatok	Kötelezettségvállalási előirányzatok	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés
ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzé s	„p.m.” bejegyzés

^[1] A szükséges előirányzatokat a megfelelő BUDGpedia weboldalon elérhető éves átlagos költségadatok alapján kell meghatározni.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.3.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK	Év	Év	Év	Év	Év	Év	Év	2028– 2034 ÖSSZE SEN
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4. FEJEZET								
Humánerőforrás	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	28,952
Egyéb igazgatási kiadások ^[1]	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
4. FEJEZETI részösszeg	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	4,136	28,952
4. FEJEZETEN kívül								
Humánerőforrás	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	16,968
Egyéb igazgatási jellegű kiadások ^[2]	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés
4. FEJEZETEN kívüli részösszeg	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	2,424	16,968
ÖSSZESEN	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	6,560	45,920

^[1] Az „Egyéb igazgatási kiadások” előirányzatai később kerülnek kitöltésre.

^[2] Az „Egyéb igazgatási jellegű kiadások” előirányzatai később kerülnek kitöltésre.

3.2.4. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

3.2.4.1. A megszavazott költségvetésből finanszírozott

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kell kifejezni

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK	Év	Év	Év	Év	Év	Év	Év
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 (a központokban és a bizottsági képviselőteken)	22	22	22	22	22	22	22
20 01 02 03 (az Unió küldöttségeinél)	0	0	0	0	0	0	0
(Közvetett kutatás)	0	0	0	0	0	0	0

(Közvetlen kutatás) ⁵⁴		27	27	27	27	27	27	27
Egyéb költségvetési sorok (nevezze meg)		0	0	0	0	0	0	0
• Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben)								
20 02 01 (CA, SNE a teljes keretből)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE és JPD az Unió küldöttségeinél)		0	0	0	0	0	0	0
Igazgatási támogatási sor [XX.01.YY.YY]	– a központokban	24	24	24	24	24	24	24
	– az Unió küldöttségeinél	0	0	0	0	0	0	0
(CA, SNE – közvetett kutatás)		0	0	0	0	0	0	0
(CA, SNE – közvetlen kutatás) ⁵⁵		20	20	20	20	20	20	20
Egyéb költségvetési sorok a 4. fejezetben (nevezze meg)		0	0	0	0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok a 4. fejezeten kívül (nevezze meg)		0	0	0	0	0	0	0
ÖSSZESEN		93	93	93	93	93	93	93

A javaslat végrehajtásához szükséges személyzet (teljes munkaidős egyenértékben):

(1)	(2) A Bizottság szolgálatainál jelenleg rendelkezésre álló személyzetből fedezendő	(3) Kivételes esetben további személyzet*		
(4)	(5)	(6) A 4. fejezetből vagy a kutatási keretből finanszírozandó	(7) A BA sorból finanszírozandó	(8) Díjakból finanszírozandó
(9) Létszámtervi álláshelyek	(10) 47	(11) 2	(12) N/A	(13)
(14) Külső munkatársak (CA, SNE, INT)	(15) 26	(16) 10	(17) 8	(18)

A következők által elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső munkatársak	

⁵⁴ A személyzetet az Euratom kutatási és technológiai programjából finanszírozzák.

⁵⁵ A személyzetet az Euratom kutatási és technológiai programjából finanszírozzák.

3.2.5. A digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra gyakorolt becsült hatás áttekintése

Digitális és informatikai előirányzatok ÖSSZESEN	Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
4. FEJEZET								
Informatikai kiadások (szervezeti)	0,763	0,763	0,763	0,763	0,763	0,763	0,763	5,341
4. FEJEZETI részösszeg	0,763	0,763	0,763	0,763	0,763	0,783	0,763	5,341
4. FEJEZETEN kívül								
Operatív programokkal kapcsolatos szakpolitikai informatikai kiadások	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	2,52
4. FEJEZETEN kívüli részösszeg	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	2,52
ÖSSZESEN	1,123	1,123	1,123	1,123	1,123	1,123	1,123	7,861

3.2.6. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

- ☐ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.
- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközöknek a felhasználását teszi szükségessé.
- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

3.2.7. Harmadik felek finanszírozási hozzájárulása

A javaslat/kezdeményezés

- ☒ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást
- ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

	Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								

Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Becsült bevételi hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása:
 - ☐ a saját forrásokra
 - ☐ az egyéb bevételekre
 - ☐ adja meg, hogy a bevétel kiadási sorokhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ⁵⁶						
		2028. év	2029. év	2030. év	2031. év	2032. év	2033. év	2034. év
... jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

N/A

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételi hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

N/A

4. DIGITÁLIS VETÜLETEK

4.1. Digitális vonatkozású követelmények

N/A

4.2. Adatok

N/A

4.3. Digitális megoldások

(19) Az Európai Bizottság felel majd a digitális megoldás fejlesztéséért és fenntartásáért. Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül az Európai Bizottság gondoskodik az e rendelet alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, sértetlenségéről, hitelességéről és

⁵⁶ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszédési költségekre levont 20 %-kal csökkentett bruttó összegnek felel meg.

titkosságáról.

4.4. *Interoperabilitási értékelés*

N/A

4.5. A digitális végrehajtást támogató intézkedések

N/A
